spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRAVODAJ

1/2017

Místní akční skupiny Posázaví

Drž rytmus s Čistou řekou Sázavou

Zajímej se o místa, kde žiješ!

Strážci památek

foto Olga Špátová

Čistá řeka Sázava – inspiruje a mění myšlení lidí!

Projekt Čistá řeka Sázava, pod taktovkou obecně prospěšné společnosti Posázaví, při němž dobrovolníci každoročně na jaře uklízejí břehy známého toku, už dávno není jen honbou za tunami odpadků. Snaží se především inspirovat a měnit myšlení lidí, podněcuje v nich zájem o místa, kde žijí, motivuje je k ohleduplnému chování k přírodě a vychovává tak další generace! Již podvanácté v dubnu bude možné potkat dobrovolníky i ve městech a obcích, které neleží jen na dohled od řeky Sázavy. Společně budou sbírat vše, co do přírody nepatří, a půjdou tak příkladem ostatním.

Letošní Čistá řeka Sázava vyvrcholí velkou úklidovou akcí **od 7. do 9. dubna** a bude tak inspirací pro další letošní úklidové akce. Dobrovolníci při ní vyčistí břehy prakticky od pramene po soutok s Vltavou. Organizace nejdelšího, zhruba 90kilometrového úseku z Kácova do Pikovic, bude opět v režii společnosti **Posázaví o.p.s.** „Dobrovolníci se mohou hlásit už teď prostřednictvím **on-line formuláře na stránkách www.cistarekasazava.cz**. Vyzýváme zejména naše skalní příznivce, aby nám přišli pomoct, protože u řeky je potřeba zlikvidovat ještě několik černých skládek," řekla manažerka projektu Čistá řeka Sázava Denisa Cibulková.

Podeváté se k projektu Čistá řeka Sázava připojí také **MAS Lípa pro venkov z.s.**, pod jejímž vedením budou dobrovolníci od **7. do 9. dubna** uklízet okolí řeky v úseku z Chřenovic do Kácova. Do úklidu by se tu měly zapojit ZŠ Potěhy, ZŠ Zruč nad Sázavou, Zvláštní škola ve Zruči nad Sázavou a Dětský domov ve Zruči nad Sázavou. Už tradičně se počítá s účastí členů spolku Kalňáci, kteří pomohou s úklidem dolního toku Želivky. Ruku k dílu slíbili přidat také spolky a jednotlivci z obcí Horka II, Chabeřice, Vlastějovice a ze Zruče nad Sázavou. Zmíněné obce a město i podnikatelské subjekty v regionu organizátoři požádali o poskytnutí finančních či materiálních příspěvků na úklid. „Letos bychom chtěli akci posunout dál, proto jsme připravili projekt ‚Ukliďme Kutnohorsko 2017' a vyzvali obce a školy, aby se zapojily do úklidu na svém území," uvedl manažer MAS Lípa pro venkov z.s. Radek Tvrdík. Podrobnosti jsou na www.lipaprovenkov.cz.

Mezi Chřenovicemi a Havlíčkovým Brodem organizuje úklid pod názvem Čistá řeka Sázava na Vysočině společnost **Královská stezka o.p.s.** Uklízet se tu bude **od 3. do 8. dubna**. V pracovních dnech se úklidu ujmou školy z Havlíčkova Brodu, Světlé nad Sázavou, Ledče nad Sázavou a obce Okrouhlice, běžně to bývá kolem 450 žáků. V sobotu tu chodí čistit dobrovolníci z řad veřejnosti. „Jsou vítány všechny ruce pro sběr odpadků a každá nadšená duše pro dobrou věc! Všichni dobrovolníci dostanou drobné občerstvení, pracovní rukavice, pytle na sběr odpadu a drobnost jako vzpomínku na akci. Ti odvážnější, kteří se nebojí studené vody, a ta je v dubnu opravdu svěží, si mohou dopředu s námi domluvit, že budou z koryta řeky sbírat a svážet odpad lodí," uvedla Karolína Ortová z pořádající místní akční skupiny Královská stezka o.p.s. Jako poděkování dobrovolníkům plánují na 8. dubna do sokolovny v obci Okrouhlice velký vodácký bál s kapelou WorWaní. Zájemci o úklid se mohou hlásit na e-mail: ortovka777@seznam.cz nebo tel.: 774 709 322. Další informace jsou na www.kralovska-stezka.cz.

Počtvrté v historii projektu se bude uklízet okolí řeky Sázavy už od pramene, tedy od Velkého Dářka po Havlíčkův Brod, respektive mezi obcemi Polnička a Pohled, a to **od 6. do 9. dubna**. Akci organizuje společnost **Havlíčkův kraj o.p.s.** Informace podá Jaroslava Hájková, e-mail: hajkova@havlickuvkraj.cz, tel.: 774 420 913.

Projekt Čistá řeka Sázava je nekomerční aktivitou financovanou z dotací od obcí, z příspěvku sponzorů a dalších dárců. V prvních ročnících se řeka Sázava uklízela mezi městem Sázava a obcí Pikovice, v současnosti se už čistí napříč dvěma kraji, Středočeským a Vysočinou. S úklidem více než 200 kilometrů řeky Sázavy a jejích přítoků loni pomáhaly bezmála 3 000 dobrovolníků, kteří sesbírali přes 30 tun odpadků.

Patronkou projektu, který se od loňského roku koná pod heslem „Drž rytmus s Čistou řekou Sázavou", je zpěvačka Aneta Langerová. Hlavními partnery projektu jsou Povodí Vltavy, státní podnik, ČEPS, a.s. a Lesy ČR, s.p.

foto Olga Špátová

Zdravá města jdou ruku v ruce s Čistou řekou Sázavou

Co spojuje města Sázava, Týnec nad Sázavou a Benešov? Není to jen region Posázaví, kterému dala jméno jedna z nejznámějších českých řek. Sázava, Týnec i Benešov jsou také součástí Národní sítě Zdravých měst sdružující aktivní místní samosprávy, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. A do této mozaiky zapadá i účast všech tří měst v projektu Čistá řeka Sázava.

Sázka na osvětu

„Na 4. duben chystáme na náměstí Voskovce a Wericha v Sázavě v rámci Dne Země osvětovou ekologicky zaměřenou akci. Zapojí se do ní firmy zpětného sběru odpadu i odpadoví hospodáři. Návštěvníci získají informace nejen o třídění odpadu, ale také o tradičním jarním úklidu známém pod názvem Čistá řeka Sázava," řekla manažerka projektu Zdravé město Sázava Klára Škvorová.

Program akce doplní soutěže a hry pro děti, organizátoři vyzvali k účasti i regionální producenty a plánují také klasický úklid veřejného prostranství. Přiložit ruce k dílu budou moci zájemci 9. dubna – sraz bude v 9.00 na náměstí Voskovce a Wericha, odkud se skupiny dobrovolníků vydají sbírat odpadky nejen po městě, ale také směrem k Bělokozlům, Čeřenicím… „Dopředu si zjistíme, kde jsou nějaké černé skládky k uklizení. Chceme jít dál od řeky, protože víme, že o její čistotu už je postaráno. Pro účastníky úklidu pak odpoledne připravíme táborák, kde si budou moci opéct buřty," dodala Klára Škvorová.

Sázava je Zdravým městem od roku 2015, upozornila na to už při loňském zapojení do projektu Čistá řeka Sázava. Na podzim pak uspořádala Den zdraví, jehož cílem bylo ukázat lidem, jak je pro zdraví důležitá prevence. Zájemci mohli v rámci něj absolvovat řadu vyšetření, například krku a hlavy, cukru v krvi nebo určení krevní skupiny, dověděli se zásady první pomoci či pravidla bezpečného chování v silničním provozu. Mohli také ochutnat výrobky regionálních producentů. Akci navštívilo několik stovek lidí, včetně dětí a mládeže.

Tady čistím a třídím já

Týnec nad Sázavou je součástí sítě Zdravých měst od dubna 2016. „Aktivity rozjíždíme od letošního roku, zapojíme se i do projektu Čistá řeka Sázava a jeho myšlenku budeme šířit přímo ve městě. Chceme oslovit školku, školy, veřejnost i spolky a přimět obyvatele, aby se zamysleli nejen nad smyslem samotného úklidu, ale i nad myšlenkou Zdravého města, a to pod mottem: ‚Zajímá nás místo, kde žijeme'," uvedla projektová manažerka Martina Höhnová.

Zájem už podle ní potvrdila týnecká komunitní škola Gaia, jejíž žáci uklidí okolí školy a budou se o něj starat celý rok, a to i v rámci výuky, kdy tam budou například pozorovat koloběh přírody. Seznámit děti s tématy řeky i myšlenkami Zdravého města chce škola také prostřednictvím výtvarných nebo literárních aktivit. Žáci se chystají také vyzpovídat předškoláky z třídy zaměřené na třídění odpadu a připraví s nimi reportáž do školního časopisu.

Do úklidu, který v Týnci plánují v týdnu od 3. do 7. dubna, se zapojí kromě školek a škol i místní tělovýchovná jednota, mateřské centrum či skauti. Její členové se zaměří na místa, která pravidelně navštěvují v rámci cvičení nebo vycházek. „Ještě máme v plánu udělat jeden osvětový ‚čistý' den v rámci kampaně Den Země, do jehož programu chceme zapojit veřejnost. Je to o tom, aby lidi chodili městem s otevřenýma očima, i když tu nepořádku příliš nemáme, protože Technické služby se o úklid pravidelně starají. Lidé by se ale měli zamyslet nad tím, jak sami s odpadky zacházejí, je to tedy spíš o šíření myšlenky," dodala Martina Höhnová. Prozradila také, že 26. května otevřou novou naučnou stezku, která povede vycházkovým okruhem ve městě i v lesíku a bude na téma ekologie a třídění odpadu. „Na stezce budou zábavné úkoly pro děti a rádi bychom k tomu vytvořili i pracovní listy," řekla Martina Höhnová.

Zdravé město Benešov

Uklízet se bude i v Benešově, který se zařadil do sítě Zdravých měst v roce 2016. Město letos podpoří dobrovolnické projekty Čistá řeka Sázava a Ukliďme Česko, a to v týdnu od 3. do 9. dubna. O tom, jak do nich zapojit širokou veřejnost, jednali na začátku roku manažerka projektu Čistá řeka Sázava Denisa Cibulková, vedoucí odboru školství, kultury a sportu benešovské radnice Ivana Kárová, projektová manažerka Veronika Kondrátová, zástupci základních a mateřských škol i benešovských sportovních klubů. Do projektu Ukliďme Česko se ve městě každoročně zapojují dvě střední školy. Žáci druhého stupně ZŠ Dukelská zase již pět let pomáhají sbírat odpadky kolem cesty z Benešova až na vrch Tuškov.

Se značkou Zdravé město

Zdravá města se snaží utvářet místa v Česku jako kvalitní, příjemné a zejména udržitelné místo pro život. Nejedná se pouze o záležitost samosprávy, zastupitelstva či úřadu, ale o každodenní úzkou spolupráci s místními obyvateli, odbornými i nevládními partnery. Zdravá města jsou praktickou ukázkou toho, co v praxi přináší metoda „místní Agenda 21" (MA21), což je systematický postup měst, obcí a regionů k „dobré správě věcí veřejných" podle Cílů udržitelného rozvoje v Agendě 2030 OSN.

Jaromír Biolek: Dvanáct let s Čistou řekou Sázavou

Jaromír Biolek spojil před čtvrtstoletím svůj život s řekou Sázavou. Jeho firma Bisport s.r.o. je jedničkou mezi půjčovnami vodáckého vybavení, ale nabízí toho mnohem víc – výlety po řece, vlastní turistické základny na jejích březích, půjčovnu kol, lanový park, školicí a klubové místnosti... Prim ale hraje právě řeka. Když ho proto před 12 lety požádala autorka projektu Čistá řeka Sázava Barbora Novotná (tehdy Čmelíková) o spolupráci, ani na chvíli nezaváhal. A od té doby patří žluté lodě Bisportu k nepostradatelným pomocníkům tohoto tradičního jarního úklidu břehů řeky Sázavy.

„Ten projekt tak, jak byl nastartován, má obrovský smysl. Za ta léta se od řeky odvezly stovky tun odpadků a sešly se tam spousty lidí. Je to o úžasné týmové práci a je bezva jenom mezi těmi lidmi být. A z čeho mám největší radost, a to není vůbec naše zásluha, to je zásluha současného organizátora společnosti Posázaví o.p.s., je to, kam se všechno posunulo. Projekt má totiž také obrovský vzdělávací efekt. Do úklidu břehů se každoročně zapojují stovky dětí. Ani já, ale myslím si, že ani sami zakladatelé si na začátku této akce nedokázali představit, do jakých rozměrů se to dostane. A to mě na tom láká, protože má smysl dělat věci navíc, věci, které spojí lidi. Určitě v tom budu dál pokračovat," říká Jaromír Biolek.

Velkou proměnou za tu dobu ale prošel i samotný Bisport. Byly doby, kdy Jaromír Biolek začal pochybovat o smyslu svého podnikání, dokonce chtěl firmu prodat a odstěhovat se s rodinou na Nový Zéland. Možná to byl Bůh, ke kterému se obrátil o radu, možná shoda náhod, že tehdy zůstal. A nelituje. „Řekl jsem si, že tu zůstanu, že všechno bude dobré... a přišly nejtěžší časy, které jsme kdy měli. Tři roky po sobě jsme v řece neměli vodu, obrat firmy klesl nejprve na polovinu dřívějších obratů, další rok spadl dokonce až na třetinu, loni už se začal zase pohybovat směrem nahoru. Abychom se udrželi, museli jsme udělat velkou restrukturalizaci, začali jsme přecházet na jiný druh spolupráce – franšízy. Jsou postaveny na celých rodinách, které podnikají srdcem, budují si svoje, ale spojuje nás společná vize a směr. Bisport pro tento celek zpracovává rezervační systém, marketing a propojuje to nadstavbovými programy. Naplnil se tak první bod mé vize – vytvořit tým, který lidem změní život. Zároveň může zabezpečit i naše děti," popisuje Jaromír Biolek.

Tým spojila i nová iniciativa nazvaná Slušní lidé vítáni! Její snahou je vrátit na vodu bezpečnost a respekt. „Vadí mi určité skupiny lidí, které mají pocit, že bez alkoholu není zábava a otravují jiným život. Jsem přesvědčen, že většina vodáků taková není – a právě jim chceme nabídnout zázemí, kde najdou klid a pohodu, kam budou moci bez obav přijet i s dětmi. Ve třech kempech, které spravujeme, proto nebudeme prodávat tvrdý alkohol. Ten je sice poměrně významným zdrojem příjmu, ale tímto směrem jít nechceme, důležitější je bezpečnost. Je to naše iniciativa, ale už se o ni začínají zajímat další provozovatelé vodáckých center v republice, protože i je tento problém trápí," prozrazuje Jaromír Biolek.

Koneckonců bez tvrdého alkoholu se obejdou i návštěvníci Bistra&Café Příběh, které se otevřelo loni na podzim v základně Bisportu v Týnci nad Sázavou a které provozuje dcera Jaromíra Biolka s kamarádkou. Vytvořily prostor, kam si lidé chodí popovídat, aniž by je někdo (včetně číšníků) obtěžoval – něco na zub si mohou koupit u samoobslužného pultu. Jaromír Biolek věří, že se bistro podaří propojit s hostelem a společenskými prostory, které v této týnecké základně také fungují. Je v ní školicí místnost a mládežnický klub, kde se konají přednášky, výstavy, besedy a koncerty. „Máme lidem co nabídnout i prostřednictvím církve, nikoli prostřednictvím programů zaměřených na víru, ale na to, co dnešní společnost a město Týnec nevyjímaje potřebuje – pořádáme třeba manželské večery na různá témata. Pro mládež pořádáme kurzy malování, rukodělné a počítačové kroužky. Snažíme se, aby lidé, speciálně mladí, neseděli doma ve virtuálním světě, ale aby si přišli popovídat k nám," uzavírá Jaromír Biolek.

Pojďme se zajímat o místa, kde žijeme!

V kalendářích mnohých měst a obcí, škol i školek a podnikatelů nejen v Posázaví si už našel své pevné místo tradiční jarní úklid, který se koná pod hlavičkou projektu Čistá řeka Sázava. Dávno se už ale nejedná jen o čištění okolí vodního toku, dobrovolníci si berou na mušku široká veřejná prostranství. Jdou příkladem ostatním a snaží se prostřednictvím úklidu ukázat, že jsme kdysi na něco zapomněli a je třeba opět v lidech probudit zájem o místa, kde žijí, učí se, podnikají a vychovávají další generace.

Obecně prospěšná společnost Posázaví se jako každý rok stará o dobrovolníky z Kácova do Pikovic, a to na tradičních pěti úsecích. K pravidelným účastníkům jarního úklidu řeky a jejího okolí na prvním úseku z Kácova do Českého Šternberku patří žáci divišovské základní školy a základní a mateřské školy v Kácově. Každý úsek je něčím specifický a každý rok dobrovolníci vloží do práce i nějakou svou myšlenku a přidanou hodnotu.

Na prvním úseku by se letos rádi zaměřili alespoň na základní třídění nasbíraného odpadu. Pro ostatní to může být zajímavá výzva. Na druhém úseku ze Šternberka do Sázavy jsou dobrovolníci už takovými specialisty na likvidaci i stoletých černých skládek v chatových oblastech, stejně jako dobrovolníci na posledním úseku z Týnce do Pikovic. Základy těchto týmů tvoří hlavně silní muži, jako teplýšovičtí hasiči a skalní vodáci kolem Martina Moravce. Ti si dokonce s sebou táhnou i pramici, aby měli kam odpad odkládat, než dorazí ke svozovému autu.

Na třetím úseku ze Sázavy do Zlenic se nám začíná velice lehce, protože sázavská základní škola, ke které se připojují MŠ z Radvanic a speciální škola z Uhlířských Janovic, vyčistí od odpadků celé město i jeho okolí, včetně Talmberského potoka. Teplýšovická škola se už loni postarala o Křešický potok. A nebyl by to třetí úsek v čele s Ivankou Danešovou a Bárou Obstovou, kdyby pak na závěrečném večeru nedal dohromady něco zábavného a zároveň poučného, jako je módní přehlídka nebo výstava z odpadků, sbírka veršů, bordelář atd.

Na čtvrtý úsek se nám kromě skalních už tradičně sjíždějí celé firmy, které v rámci svých dobrovolnických hodin rády pomáhají a jezdí se inspirovat. Samozřejmě, že bez podpory čerčanské a týnecké základní školy a dalších dobrovolných skupin, které chodí po břehu, by to nešlo. Každý rok se k nám připojují nové tváře – z obcí, škol i řad podnikatelů, a přinesou vždy něco navíc.

Například mnichovická základní škola se z vlastní iniciativy stará o Mnichovku. Městys Kácov letos kromě finančního příspěvku na projekt přispěl také na trička s logem Čistá řeka Sázava pro své školáky, kteří se pokusí vedenými rozhovory nahlédnout do hlav místních obyvatel a podnikatelů. Stejná trika na sebe při úklidu díky příspěvku obce vezmou také školáci ve Stříbrné Skalici nebo v Neveklově.

›››

Stříbrná Skalice se již po třetí v rámci projektu Čistá řeka Sázava připojí k úklidu Jevanského potoka, spolu s obcemi Jevany, Hradec, Vyžlovka a nově i Konojedy dohlédnou na pořádek i kolem místních potůčků. Neveklovská základní škola připravuje první dubnový týden jako „environmentální". Výuka na prvním stupni bude probíhat formou hry, na jejíž přípravě by se měly podílet 9. třídy a studentská skupina DOORS Obchodní akademie Neveklov. Žáci druhého stupně se vypraví na exkurzi do sběrného dvora nebo bioplynové stanice v Přibyšicích a pomohou uklidit okolí školy a park.

Chcete se také přidat? Přijďte se inspirovat a „nakazit" se zájmem o místa, kde žijeme. Rádi Vám poradíme, jak se zapojit. On-line přihláška **www.cistarekasazava.cz**, nebo neváhejte kontaktovat manažerku projektu Čistá řeka Sázava Denisu Cibulkovou, 608 702 061, cibulkova@posazavi.com.

Když řeka Sázava zahrozí… a nemusí to být jen velká voda

Zažil to snad už každý, kdo bydlí v blízkosti nějakého potoku, říčky či řeky. Jsou roky, kdy se jindy líný vodní tok promění v dravou řeku, která bere vše, co mu stojí v cestě. A jindy se zase dokáže „smrsknout" natolik, že se dá přejít suchou nohou. Víc než jinde tady platí stará pravda, že „větru ani dešti neporučíš". „Poručit", nebo spíše „doporučit" se dá ale lidem, kteří chtějí naslouchat. A takové se podařilo dát dohromady společnosti Posázaví o.p.s. Společně s obcemi, městy, Povodím Vltavy, s.p. a Lesy ČR, s.p. začala připravovat Studii odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy. Jejím hlavním cílem je zvýšit retenci vody v povodí, umožnit neškodný rozliv vody v nivě, zachytit povodňové průtoky v suchých retenčních nádržích (poldrech) a ochránit intravilán přírodě blízkými úpravami vodních toků.

První etapa projektu – dolní část povodí

První etapa projektu, která odstartovala letos v březnu, řeší odtokové poměry v dolní části povodí, tedy levostranné přítoky Sázavy, mimo jiné potoky Konopišťský, Benešovský a Janovický, a pravostranné přítoky jako Mnichovka či Jevanský a Nučický potok, dohromady zhruba 135 kilometrů. Zhotovitelem studie se na základě výběrového řízení staly společnosti Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. a DHI a.s. Celkové náklady projektu jsou 15 milionů korun, z toho 12,8 milionu korun pokryje dotace ministerstva zemědělství. Povodí Vltavy, s.p. projekt podpořilo milionem korun, Lesy ČR, s.p. na něj dají 500 000 korun. Obce by se měly podílet dohromady asi jedním milionem korun, z toho už potvrdily finanční spoluúčast v celkové výši 526 721 korun. Spolupodílet se na projektu odmítlo 15 ze 73 dotčených obcí, dalších 24 obcí se dosud nevyjádřilo.

Projekt potrvá do března 2019 a je rozdělen na šest částí. Letos se bude zpracovávat jeho analytická část zaměřená na terénní průzkum, hydrotechnické posudky, stanovení odtokových poměrů a hydromorfologickou analýzu. Cílem analytické části je zhodnotit současný stav, identifikovat problémová místa a nalézt jejich příčiny. Výsledky by měly být známy v listopadu 2017. V roce 2018 přijde na řadu návrh opatření. Podmínkou jejich realizace bude souhlas vlastníků dotčených pozemků. Nedílnou součástí projektu proto bude také majetkoprávní analýza – zpracovatelé studie se majitelů budou ptát na jejich stanoviska k navrhovaným opatřením. Pro zpracování projektového záměru bude třeba i součinnosti jednotlivých obcí, které budou obeslány dotazníky se žádostí o jejich vyplnění. Stejně tak budou obesláni i správci vodních toků. Opatření, která budou efektivní a realizovatelná z hlediska majetkoprávních poměrů, se pak mohou rozpracovat do podrobnosti projektové dokumentace k územnímu řízení. Informace o projektu budou na www.rekasazava.cz.

Studie odtokových poměrů v povodí dolní Sázavy byla pilotním projektem založeným na spolupráci všech zainteresovaných stran. Realizaci opatření, která z ní vzejdou, bude možné financovat z Operačního programu Životní prostředí. Se spoluúčastí může pomoci dotace z fondu Středočeského kraje „Infrastruktura".

Druhá etapa projektu – horní část povodí

Podobné problémy má zhruba 38 obcí a měst nacházejících se v horní části povodí Sázavy, konkrétně ležících v blízkosti řeky Blanice a potoků Chotýšanka, Bolinka, Pravětického, Ostrovského, Hodkovského, Krasoňovického, Čestínského, Losinského, Vlkovského a Podveckého. Posázaví o.p.s. proto koordinuje také vznik „Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy II – žádost o dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Dotace by v tomto případě mohla pokrýt až 85 procent nákladů. Výzva pro příjem žádostí bude otevřena v polovině dubna a uzavřena 17. července 2017.

Tuto aktivitu podporuje také Středočeský kraj, a to věcně i spolufinancováním přípravy projektu a jeho samotné realizace. Kraj je připraven pokrýt polovinu z předpokládaných nákladů obcí, nebude je ale hradit za obce, které se projektu nezúčastní.

jt

Region Posázaví se prezentoval na veletrzích cestovního ruchu i odborném semináři

Region Posázaví bylo vidět na letošních veletrzích cestovního ruchu Regiontour i Holiday World. Nechyběl ani na semináři Poznejte regiony ČR 2017, který pořádá pro odbornou veřejnost v pražském Hotelu Jalta Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism. Propagaci regionu zajistila společnost Posázaví o.p.s.

Regiontour a Holiday World
Na obou veletrzích se region návštěvníkům představil ve společné expozici Středočeského kraje. Jedním z výrazných témat, která nabídla, bylo barokní kulturní dědictví středních Čech. Prezentovala jej nová brožurka nazvaná Výlety za krásami středočeského baroka, která popisuje 33 významných památek. Patří k nim i zámek Jemniště – jeho propagační materiály byly k dostání ve stánku společnosti Posázaví o.p.s., v němž návštěvníci získali informace i o dalších zajímavých místech regionu. Jejich „ochutnávku" nabídla nová propagační publikace Posázaví, která mapuje široké území ohraničené řekami Sázava, Vltava a Želivka.

Poznejte regiony ČR 2017
Odborného semináře pořádaného CzechTourismem pro průvodce, pracovníky informačních center a podnikatele v cestovním ruchu se v pražském Hotelu Jalta zúčastnilo kolem 130 lidí. Kromě jiného jsme je seznámili s chystanými akcemi k 120. výročí založení benešovského Pivovaru Ferdinand, s novými výstavami Regionálního muzea v Jílovém u Prahy, novinkami v nabídce Kláštera Sázava, pozvali je do Týnce nad Sázavou, Votic nebo Geoparku Kraj blanických rytířů.

Soutěž Strážci památek 2017 je výzvou pro mladé reportéry

Společnost Posázaví o.p.s. vyhlásila v rámci projektu **„Po cestách a hradech doby Karla IV."** čtvrtý ročník kreativní soutěže pro žáky 6. až 9. tříd základních škol z regionu Posázaví a žáky primy až kvarty Gymnázia Benešov. Mají za úkol vypracovat reportáž na téma Historické osobnosti a památky našeho regionu. Vítězný tým prožije pozoruhodný den a noc na hradu Zlenice u Senohrab. Soutěžní práce budou zveřejněny na webových a facebookových stránkách Posázaví o.p.s.

Úkolem čtyřčlenných soutěžních týmů bude vypátrat zajímavé informace o vybrané osobnosti nebo památce regionu Posázaví a zpracovat je formou krátké, ale výstižné a vtipné reportáže – písemné, rozhlasové nebo televizní (filmové). Písemná reportáž bude v rozsahu 5 000 až 7 000 znaků včetně mezer, doplní ji ilustrace v podobě fotografií, kreseb, map… Rozhlasová nebo televizní reportáž bude mít stopáž 2–3 minuty. **Termín pro odevzdání prací je 5. květen 2017**.

Autoři soutěžních reportáží musí vycházet především z podkladů získaných vlastním pátráním v terénu. Nesmí se přitom jednat o informace, texty a materiály zkopírované z internetových stránek.

Stručně o reportáži:
Reportáž patří mezi nejatraktivnější žurnalistické žánry. Setkáváme se s ní v tisku, rozhlase, televizi i na internetu. Nabízí čtenáři/posluchači/divákovi osobní svědectví o důležitých, aktuálních, nevšedních i neočekávaných skutečnostech. Informuje, komentuje, může pobavit i poučit. Autoři reportáží popisují skutečnost a k tomuto popisu přidávají svůj postoj, svoje názory, rozum i emoce. (Nespočet příkladů reportáží lze najít v rozhlase, televizi, novinách, časopisech i na internetu)

Další informace o soutěži jsou na:
www.leader.posazavi.com.

Posázaví o.p.s. partnerem mezinárodní soutěže mladých sklářů

Ukázat vysokou úroveň sklářské tvorby nejmladší generace a skvělé řemeslo, které má u nás silnou historii, bylo cílem prestižní mezinárodní soutěže Junior Glass Ways. Nově ji pořádala společnost CESTY SKLA o.p.s., která třetím rokem provozuje Centrum sklářského umění v huti František v Sázavě. Mezi partnery akce patřily vedle renomovaných sklářských firem také společnost Posázaví o.p.s. a Pivovar Ferdinand.

Junior Glass Ways navázala na soutěžní přehlídku Sanssouci Junior Glass Match, která se konala v Karlových Varech v letech 2008 až 2015. Stala se respektovanou platformou pro mezinárodní setkávání studentů a pedagogů, výměnu zkušeností, názorů a pohledů na směřování a budoucnost sklářství a odborného vzdělávání. Letos se jí zúčastnilo osmdesát talentovaných studentů sklářských oborů především z Evropy, nechyběli ale ani zástupci Číny.

Jaký bude rok 2017 v Posázaví

- Vstup do nového roku byl ve znamení změny na postu ředitele společnosti Posázaví o.p.s. Do čela společnosti se vrátila Bohunka Zemanová. Václav Pošmurný, kterého ve funkci vystřídala, bude koordinovat práce na projektech, například na Studii odtokových poměrů v povodí Sázavy.

- Pracovní tým Posázaví o.p.s. se stabilizoval a je připraven na realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu (CLLD) do roku 2020, která je před schválením. Finalizují se podklady pro výzvy k předkládání žádostí o dotace, které by měly být vyhlášeny v druhé polovině roku. Na rozvojové projekty v regionu by v tomto programovacím období mělo přitéct téměř 180 milionů korun z evropských dotačních programů, konkrétně z Integrovaného operačního programu (IROP), Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) a Programu rozvoje venkova (PRV).

- Posázaví o.p.s. jako animátor nadále poskytuje zdarma zástupcům mateřských a základních škol v ORP Benešov širokou pomoc se zpracováním a realizací projektů zjednodušeného vykazování, takzvaných šablon. První průběžná výzva k předkládání žádostí o podporu z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání bude ukončena v červnu 2017 a v průběhu příštích let na ni navážou další výzvy.

- Škála služeb, které společnost Posázaví o.p.s. poskytuje, se ale netýká jen oblasti projektové přípravy. Zajišťuje také činnost turistického destinačního managementu a podporuje cestovní ruch v regionu. Stejně jako v minulých letech počítá s výrobou propagačních materiálů a jejich distribucí prostřednictvím informačních center a knihoven. Pokračovat bude také ve vzdělávání pracovníků informačních center v rámci pravidelných setkávání.

- Úspěšné fungování společnosti Posázaví o.p.s. by nebylo možné bez podpory veřejného sektoru. Třetinu jejího rozpočtu totiž pomáhají pokrýt právě příspěvky obcí. V letošním roce příspěvek poskytlo prozatím 31 obcí ve výši 2 568 400 Kč. Velice si této pomoci vážíme. S cílem ještě více prohloubit vzájemnou spolupráci plánujeme letos svolat další setkání starostů.

Benešov v hledáčku studentů architektury ČVUT Praha

Urbanistický vývoj vybraných městských částí Benešova si vzala na mušku čtyřicítka studentů architektury ČVUT Praha. Snaží se navrhnout mimo jiné to, jak zaplnit proluku na náměstí v Benešově, co postavit na místě zbourané tržnice, jak využít Táborská kasárna nebo jak propojit město s nedalekým Konopištěm. Vybraná témata budou studenti zpracovávat pod vedením odborníků v rámci svých semestrálních prací. Jejich výstupy, včetně modelů, budou prezentovány v budově Fakulty architektury ČVUT v Praze od 29. května do 9. června. V Benešově si je zájemci budou moci prohlédnout od 2. do 31. října v Městské výstavní síni.

„Studentské práce nejsou prováděcí dokumentací, podle které by se mohly uvedené záměry realizovat, ale mohou sloužit jako užitečný podklad a inspirace pro úvahy představitelů města a občanů Benešova o dalším vývoji města. Zcela určitě upozorní na hodnoty, které je dobré rozvíjet, a problémy, které je nutné řešit. Mohou také pomoci vypracovat kvalitní zadání pro následné architektonické soutěže na dílčí úkoly," uvedli Ing. arch. Mikoláš Vavřín a Ing. Radmila Fingerová z Ateliéru krajinářské architektury Fakulty architektury ČVUT.

S nápadem na zpracování témat krajinářské architektury pro město Benešov přišel podle nich student pátého ročníku Fakulty architektury ČVUT Luboš Klabík. „Měl podklady tak dokonale zpracované, promyšlenou spolupráci s ateliérem Michal Kohout – David Tichý, že jsme jeho zaujetí pro proměnu Benešova neodolali a v letním semestru 2017 jsme vypsali jak krajinářská, tak urbanistická témata," dodali Mikoláš Vavřín a Radmila Fingerová. Studenti druhého ročníku oboru krajinářská architektura řeší proměnu Klášterky v park, do kterého by měli důvod chodit obyvatelé celého města, ale zároveň aby si uchoval své výjimečné kouzlo. Studenti čtvrtého ročníku oboru architektura se v rámci urbanistického zadání zabývají různými tématy jak v centru města (okolí kostela sv. Anny a piaristické koleje, náměstí), tak na jeho okraji (propojení města s Konopištěm a Kavčákem, sportovní areál a okolí Koupadel).

Na začátku března studenti v rámci třídenního workshopu prozkoumali vybrané lokality Benešova a setkali se s benešovskou místostarostkou Natašou Brukovou i s občany. „V zasedací místnosti společnosti Posázaví o.p.s. v piaristické koleji jsme měli připravené pracoviště s veškerým potřebným vybavením. Díky všem výše uvedeným skutečnostem se náš pobyt v Benešově stal pevným základem naší práce. Pro studenty je inspirativní pracovat na skutečných problémech a mít možnost mluvit o nich s obyvateli města," konstatovali Mikuláš Vavřín a Radmila Fingerová.

Podle Luboše Klabíka byl studentský workshop zároveň výsledkem snahy spolku archibn z.s. zvýšit informovanost obyvatel, zlepšit kvalitu veřejného prostoru a nové výstavby v Benešově a rozvíjet dialog mezi městem a odborníky. „Studentské práce jsou dobrým podkladem pro debaty mezi veřejností a vedením města. Lze si na nich třídit názor a reagovat na již navržené stavby nebo území," dodal Luboš Klabík s tím, že výsledky těchto diskusí pak mohou zvýšit kvalitu zadání reálných projektů.

Luboš Klabík přizval k účasti na workshopu i Lukáše Císaře, který se dlouhodobě zajímá o možnost revitalizace okolí piaristické koleje. „Jedna ze skupin studentů se zabývala přímo prostory kolem piaristické koleje a kostela sv. Anny, jednalo se zejména o možnosti využití zdejších zahrad," řekl Lukáš Císař. Podobné iniciativy podle něj dávají městu a dalším subjektům obrovskou příležitost získat za symbolickou cenu kvalitní dokumenty, které mohou přispět k jejich rozvoji.

Společnost Posázaví o.p.s. vítá a podporuje podobné iniciativy, které vedou k rozvoji regionu a zlepšení života jeho obyvatel. Nebrání se být ani koordinátorem, který propojí místní aktéry a pomůže sjednotit zájmy obyvatel, které zastupují.

jt

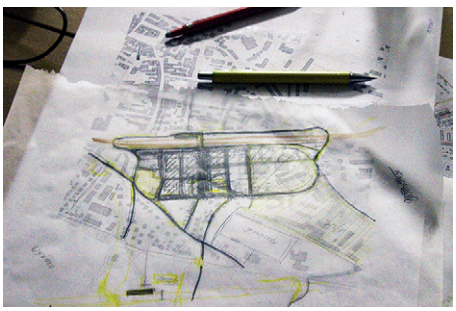

Zahrady piaristické koleje v Benešově – veřejné oázy klidu uprostřed města?

Vdechnout nový život zahradám piaristické koleje a zároveň je zpřístupnit veřejnosti je cílem projektu, který se snaží prosadit spolek Zelená pro Benešov. O spolupráci požádal Arcibiskupství pražské i město Benešov. Revitalizací zanedbaných prostor by mohla vzniknout v centru Benešova zelená oáza klidu, kterou by mohli využívat občané i návštěvníci města.

„Vadilo mi, že si v centru Benešova lidé prakticky nemají kde v klidu sednout na lavičku, zastavit se nebo odpočinout. Město má sice dost zeleně, ale je neefektivně rozmístěná," řekl iniciátor projektu Lukáš Císař. Vzpomněl si na zahrady piaristické koleje, které, ač jsou přímo v centru města, zůstávají pro obyvatele uzavřeny. „Daly by se využít úplně jinak. Každý prostor by navíc měl i nadstavbu – v Rajské zahradě je výborná akustika, nemusela by být jen odpočinkovou zónou," dodal. Totéž platí i o jižní zahradě, která je navíc větší a svobodnější – mohlo by tam například vzniknout hřiště, které by využíval nedaleký dům dětí, školní družina nebo mateřské centrum, i posezení s vyhlídkou. „Všichni to mají blízko, je to kousek od náměstí, díky členitému terénu se to dá upravit tak, aby se návštěvníci navzájem nerušili," nastínil Lukáš Císař.

O projekt podle něj projevilo zájem i město Benešov. „Mělo by zájem účastnit se na něm finančně i propagačně, nabídli jsme mu, že by tady mohlo pořádat svoje akce. Totéž platí i pro další instituce. Chceme, aby se zahrady otevřely všem," doplnil Lukáš Císař s tím, že návštěvnost akcí, které spolek v zahradách už pořádal, byla poměrně velká.

Co bude třeba udělat, aby…

Rajský dvůr (Paradisum)
Zahradní úpravy ze 70. let minulého století jsou značně nevyhovující. Bude nutné zajistit správnou izolaci a sklon terénu, vytvořit nové cesty, vysadit zeleň, vybavit prostor mobiliářem. Mohla by zde vzniknout klidová a odpočinková zóna pro nájemníky budovy a občany. Osobitý prostor si přímo říká o pořádání komorních koncertů, přednášek nebo filmových projekcí.

Jižní zahrada (Hortus)
Pro většinu obyvatel Benešova je neznámým prostorem. Přestože sousedí přímo s kolejí, přímý vstup z ní nemá a vstup z Poštovní ulice je pro veřejnost uzavřen. Nezbytnou součástí úprav bude výměna drátěného plotu, zazdění nebo zajištění zchátralého schodiště v opěrné zdi a vybudování bezpečného zábradlí kolem vyvýšených částí. Odborný zásah si vyžádá i zeleň. Terasovitý terén nabízí mnoho možností využití – klidová a odpočinková zóna, dětské hřiště, posezení s ohništěm…

Dvorana (Praetorium)
V současné době slouží jako parkoviště pro nájemce kanceláří v budově, což bude třeba zachovat. Celý terén se ale musí revitalizovat. Využít by se mohl především volný pás zeleně u opěrné zdi nad ulicí a zajímavé by bylo propojit parkoviště s kamenným schodištěm, jímž se kdysi vstupovalo do budovy. Nabízí se také možnost využít střechu sousední suterénní budovy jako terasu s posezením a výhledem do Tyršovy ulice.

Vchod (Ostium)
Jedná se o prostor podél kostela, z něhož se vchází do koleje z Masarykova náměstí. Bylo by vhodné zde upravit dlažbu, vysadit zeleň a přidat lavičky. Prostor by se mohl stát venkovní „čekárnou" pro rodiče vyzvedávající děti z mateřského centra nebo jazykové školy či návštěvníky bohoslužeb.

Jak by mohly zahrady a další zákoutí piaristické koleje vypadat, ukáží i studie studentů Fakulty architektury ČVUT Praha, kteří tato místa urbanisticky zpracovávají v rámci své semestrální práce.

Piaristická kolej s barokním kostelem sv. Anny byla postavena v roce 1708 podle plánů Giovanniho Battisty Alliprandiho. Její součástí byla velká knihovna, refektář a pokoje učitelů a studentů. Působení piaristů v Benešově přibližuje volně přístupná stálá expozice v ambitu koleje.

jt

S Janem Slabým o starostování, muzicírování, myslivosti i dceři v Indii

Najít společné téma rozhovoru se starostou Neveklova Janem Slabým není těžké. O letech v komunální politice nebo o lásce k Neveklovu, muzice a přírodě by s obrovským zaujetím dokázal hovořit hodiny. Když ale přijde řeč na jeho „dceru“, žijící tisíce kilometrů daleko, v očích jinak sebevědomého muže se zalesknou slzy…

O Neveklově

„Už když jsme jako žáci prvního stupně základní školy v Pyšelích chodili na procházky, ukazovala nám paní učitelka, že ‚támo je Chlum, támo je Neštětická hora a za nimi je město Neveklov‘,“ zavzpomínal s úsměvem na dětství. V té tobě ho prý nějaký Neveklov nechával klidným. Až později, po studiu Vysoké školy zemědělské v Praze, když se oženil, založil rodinu a sháněl práci s bydlením, nabídl mu Státní statek v Benešově místo na hospodářství v Neveklově. Psal se rok 1979. „Každé začátky jsou těžké a ty zemědělské obzvlášť. Byl jsem zootechnik – a když pracujete se živými tvory, nemáte volné víkendy ani svátky,“ přiznal. Neveklov a krajina, v níž leží, mu ale natolik přirostly k srdci, že by neměnil. Koneckonců zde žije dodnes.

Jan Slabý se stal respektovanou „náplavou“, která si postupně získala přízeň místních. Možná k tomu přispělo jeho zapojení do společenského a kulturního života ve městě. „Měli jsme nádherný divadelní spolek. Generace lidí v mém věku, dnešní šedesátníci, sedmdesátníci vytvořili úžasný kolektiv. Stal jsem se jeho součástí jako hudebník – hrál jsem tenkrát na kytaru a na housle, skládal jsem písničky,“ prozradil. Postupně začal pracovat i pro obec, a když tehdejší starosta odcházel do důchodu, přijal nabídku, aby ho nahradil. „Nebylo mi tenkrát ani 33 let, nevěděl jsem, jestli to mám přijmout, dlouho jsem to zvažoval. Nakonec jsem to vzal jako výzvu a s přestávkami jsem u toho vydržel doteď,“ říká starosta, který je v komunální politice profesionálem už třetí volební období. „Nejtěžší bylo přesvědčit lidi, aby mi věřili, to trvá několik let. Musíte jim ukázat, že vám to pálí, že na to máte, že nelžete, nepodvádíte a nekradete. Když si člověk vybuduje takové renomé, většinu lidí pak má na svojí straně,“ dodal. Příští rok chce Jan Slabý odejít do politického důchodu. „Ne že by mě to už nebavilo, baví mě to moc, a myslím si, že se mi podařilo dát dohromady bezvadný kolektiv a máme výsledky. Ale léta letí a vedle mě vyrostli mladí kluci, kteří dokáží tu štafetu převzít. Zaslouží si dostat příležitost,“ řekl.

Život na Neveklovsku, tragicky poznamenaném násilným vystěhováním během druhé světové války, nebyl nikdy jednoduchý. „Ze školy jsem věděl, že se něco takového v minulosti stalo, ale když je vám deset, dvanáct let, jde to trochu mimo vás. Něco jiného je, když se do toho místa přestěhujete a začnete tam žít, začnete vnímat jeho historii,“ vysvětlil starosta svůj vztah k regionu, za nějž je připraven kdykoliv se „rvát“. Prokázal to nedávno na semináři o vylidňování venkova v Senátu Parlamentu ČR, kde z pověření Svazu měst a obcí vystoupil v panelové diskusi. „Vzal jsem to z jedné vody načisto – od životního prostředí až po nedávné uzavření spořitelny v našem městě, celé portfolio problémů našeho venkovského žití. A velmi mě potěšilo, že sál byl ztichlý a starostové to poslouchali se zaujetím,“ dodal.

O myslivosti

Jana Slabého snad nepotkáte jinak než v zelené kamizole a s mysliveckým kloboukem na hlavě – neklamná známka jeho náklonnosti k přírodě. „Je to pro mě určitý způsob života, spojení s přírodou,“ vysvětlil. Na les a vše, co k němu patří, se přitom nedívá jen hledáčkem lovecké pušky. „Nejde jenom o střílení, ale naopak i o lásku ke zvířatům. Moje manželka například miluje psy, i díky tomu, že pochází z Jizerských hor, z rodiny, kde si hajní podávali dveře, protože její maminka dělala v lese a tatínek na pile. Takže pro mou zálibu má od začátku pochopení. Mívali jsme tři psy a manželka v péči o ně našla určité naplnění. A tuto lásku ke zvířatům přenesla i naše tři syny. Jsem za to rád, protože vztah ke zvířatům limituje i vztah k lidem, i když se to mnohým nezdá. Kdo dokáže ublížit zvířeti, je schopen ublížit i lidem,“ konstatoval Jan Slabý.

Příroda ho lákala odjakživa, vždyť se narodil na kraji lesa v Pyšelích. Ale až nástup do praxe a lidé, s nimiž se tam setkával, ho přivedli k myslivosti. Netrvalo dlouho, doplnil si vzdělání a začal myslivosti učit mladé zájemce. Ročně jeho kurzy projde na 30 lidí. „Když po čase potkáte někoho, kdo absolvoval váš kurz a on se k tomu pyšně hlásí, a když vidíte, že se ubírá tou správnou cestou, jste na to hrdý,“ řekl Jan Slabý, který je v současnosti prvním místopředsedou Okresního mysliveckého spolku Benešov.

O muzice

„Jako školák jsem hrál na housle a smrtelně mě to nebavilo, tak jsem toho nechal. Když jsem chodil na gymnázium, přivalila se do Čech jako tsunami vlna country, a to nás chytlo. „Všichni jsme hráli na kytaru, mám ji taky rád, dodnes když je příležitost, na ni hraju. Nakonec jsem se ale upsal houslím. Profesionál sice ze mě není, ale muziku mám rád,“ dodal. Byl a je muzikantem a lídrem tří hudebních formací – Farmáři (country), Český šraml (lidovka v tradičním provedení) a Benešovské horny (lovecká hudba). „S Benešovskými horny děláme osvětové pořady, třeba svatohubertské mše ve Vranově nebo Pyšelích. „Máme spoustu přátel mezi duchovními, kteří s námi hubertské mše dělají a má to neuvěřitelný rozměr nejen pro věřící, ale i pro laickou veřejnost,“ poznamenal.

O dceři

Jan Slabý má syny, vnuky a… Veenu. Považuje ji za svou dceru, i když pokrevní příbuzní nejsou. Děvče z indického státu Karnataka před 12 lety „na dálku“ s manželkou adoptovali. Z okaté sedmileté holčičky v bílých šatičkách, jejíž fotografie jim tehdy padla do oka na portále Arcidiecézní charity Praha, je dnes dospělá žena. „Každého půl roku nám posílá dopis. Víme, jak se učí, co dělá, co má ráda. V hlavě mi utkvěla věta z jednoho dávného dopisu, kde mi s dětskou naivitou psala, že až budu mít zase někdy cestu kolem Indie, ať se u nich určitě zastavím,“ směje se Jan Slabý při vzpomínce. Netušil, že se přání malé Veeny jednou splní. Loni v listopadu se své schovance mohl podívat zpříma do očí a setkání v daleké Indii bylo pro oba velice silným zážitkem. „Teď mi napsala, že se dostala na univerzitu a bude dál studovat,“ poznamenal Jan Slabý s neskrývaným dojetím.

Na závěr

Starosta, muzikant, myslivec… ještě jednu „profesi“ Jan Slabý ovládá. Své životní postřehy dokáže přetavit do břitkých veršů. Loni je vydal pro pobavení přátel a známých v útlé knize nazvané Co mne kdy napadlo aneb, že by epigram? Zájem, který sbírka vzbudila, ho překvapil. Převedl ji proto do panelové podoby a vystavil v Sedlčanech a Týnci nad Sázavou. Brzy ji uvidí zájemci i v Benešově. A Jan Slabý už zapisuje další myšlenky, které by mohly knižně vyjít na přelomu roku 2017/18. Bude mezi nimi i nejnovější epigram, kterým autor reaguje na situaci v současném „přehumanizovaném“ školství: „Bude-li mít naše republika deset politologů na jednoho zedníka, nebude zakrátko kde bydlet!“

jt

Antonín Stibůrek se upsal hokeji

Antonín Stibůrek se před lety upsal hokeji. Ví, jaké to je prohánět se s hokejkou po zamrzlém rybníku i po zastřešené umělé ledové ploše. Byl aktivním hráčem a dlouhá léta i funkcionářem. V současné době sleduje svůj oblíbený sport už jen z tribuny. S nadsázkou tvrdí, že je sportovcem spíš duší. Jedním dechem ale dodává, že si pořád jde rád zahrát fotbal nebo tenis. „Sport je pro mě drogou, s přibývajícím věkem cítím, že mi jednou, až už se mu nebudu moci aktivně věnovat, bude moc chybět," říká.

S hokejem začínal v Benešově v 60. letech minulého století. Bylo mu tehdy kolem 15 let a s partou podobně naladěných kamarádů každoročně s nedočkavostí čekali na příchod mrazů. Žádný zimní stadion ve městě nebyl, ledová plocha byla pouze a jen dílem přírody nebo dobrovolníků. „Chodili jsme bruslit na rybník do Černého lesa. Když začalo mrznout, udělali jsme si ledovou plochu z hřiště pod Klášterkou – stříkali jsme na něj vodu. Tenkrát v zimě ale ještě pořádně mrzlo, kdyby se dneska čekalo na mráz, hokej by se vůbec nehrál," zavzpomínal Antonín Stibůrek.

V dětství si vyzkoušel od každého sportu něco. „Byli jsme kluci ulice, uměli jsme všechno – hráli jsme fotbal, hokej, volejbal, ping pong, dělali jsme atletiku. V zimě se ale venku kromě bruslení nic jiného dělat nedalo," vyprávěl. Hokej hrál za dorost a potom za muže, byli v okresním přeboru i 1. A třídě. „Ze začátku jsme jezdili trénovat až do Milevska, nikde blíž umělá ledová plocha nebyla. Potom se začal stavět zimní stadion v Benešově – jsem s ním spojen nejen herně, ale i profesně. Jako stavební inženýr jsem tam pro město dělal stavební dozor, a protože se stavělo v takzvané Akci Z, chodili jsme tam i na brigády," popsal Antonín Stibůrek.

Hokej přestal hrát aktivně v 27 letech. Oženil se, narodila se mu první dcera a měl nastoupit vojenskou službu. Zachránila ho před ní takzvaná modrá knížka – lékař, který mu k ní pomohl, mu však zároveň zakázal hrát hokej. „Ukončil jsem svou sportovní kariéru, ale u hokeje jsem zůstal. S kamarádem Janem Šiškou, nestorem benešovského hokeje, jsem dělal vedoucího mužstva. Později, když jsme měli už větší ambice a plány, jsem se stal předsedou oddílu. Po roce 1989 jsme založili občanské sdružení HC Benešov. Jeho hlavním sponzorem se stala Vodohospodářská společnost, kde jsem byl ředitelem. Sháněl jsem peníze i od jiných sponzorů a naším cílem bylo hrát druhou národní ligu. Podařilo se to v 90. letech," zavzpomínal Antonín Stibůrek. Kvůli finanční náročnosti vydrželi tuto amatérskou soutěž hrát pět let, vrátili se do ní ještě v letech 2007–2010. Před několika lety Antonín Stibůrek ve vedení vodohospodářské firmy skončil. „Pořád ale chodím na hokej, už ho však nehraju. Na bruslích jsem naposledy stál asi před třemi roky s vnoučkem Toníkem. Je mu osm let, a jaký sport si vybere, necháváme na něm," říká

Antonín Stibůrek. Vybrat si sport nechal i svým dvěma dcerám. Říká, že nemá rád, když se rodiče snaží přes své děti naplnit vlastní ambice.

Se současnými vrcholovými hokejisty by Antonín Stibůrek neměnil. „Tehdy jsme hokej nehráli s vidinou zaměstnání, neměli jsme podmínky dělat ho vrcholově, naše rodiče na to neměli dost peněz. Vybrali jsme si jiné profese a hokej byl pro nás hlavně příležitostí pobýt s partou kamarádů. Nebylo to však jenom o hokeji, ale i o dalších sportech. Jezdili jsme na chaty, trampovali jsme a přitom hráli volejbal nebo nohejbal, pořádali jsme různé turnaje. Po sportu jsme si společně zašli někam posedět. Naplňovalo to náš život jinak – přispělo to k vytvoření hezkých vztahů mezi lidmi," připomněl Antonín Stibůrek. Nepatří proto do skupiny lidí, která závidí úspěšným sportovcům jejich slávu a peníze. „Dřinu, kterou to obnáší, už totiž vidí málokdo. Pro vrcholový sport je pochopitelně potřeba talent, ale daleko víc je to ještě o píli a vůli," připomněl. Nejlepší je proto podle něj sportovat pro radost a touhu po vítězství, která k tomu také patří, pak přenést raději do civilního života.

Zdeněk Machač: Fotbal je pro mne droga

Možná z něj mohl být výborný házenkář, Zdeněk Machač dal ale před půlstoletím přednost fotbalu. S jedním z nejpopulárnějších sportů zažil jako hráč, trenér i funkcionář vzestupy i pády. Ale nelituje.

„K fotbalu jsem se dostal přes tatínka, který byl brankářem v Poříčí nad Sázavou, kde jsme bydleli. Jako žák jsem hrál v Nespekách, potom v Čerčanech, kde jsem měl výborného trenéra pana Havránka. Pak jsme se s rodiči přestěhovali do Netvořic, kde jsem hrál za dorost," popsal Zdeněk Machač své sportovní začátky. Na Základní škole v Poříčí nad Sázavou zkoušel i jiné sporty, hlavně házenou. „Bylo to za pana učitele Hamra, který byl obrovskou tělocvikářskou autoritou. Zaměřil se vyloženě na házenou. Když jsem se pak měl asi v 15 letech rozhodnout, jestli budu hrát házenou, nebo fotbal, rozhodl jsem se pro fotbal. Možná jsem udělal chybu, protože mi házená šla velmi dobře, ale svého rozhodnutí nelituju," zavzpomínal Zdeněk Machač. Po nástupu na vojenskou základní službu hrál chvíli za Jiskru Domažlice. Po vojně začal hrát fotbal v Netvořicích, v roce 1972 přešel do Benešova, kde byl dva roky v B týmu. Ve třiadvaceti letech se vrátil zpět do Netvořic a zahájil tam svou trenérskou kariéru.

„Udělal jsem si trenérskou kvalifikaci třídy A. V Netvořicích jsem osm let budoval tým, který se dostal do nejvyšší krajské soutěže. Byl jsem celou dobu hrající trenér, fotbal jsem hrál až do 42 let. Pak jsem dostal nabídku z Benešova a začal jsem dělat asistenta trenérovi Jiřímu Hákovi. Naučil jsem se od něj mnohé z trenérského fotbalového řemesla, byli jsme spolu skoro čtyři roky u třetiligového týmu. Pak přišla v benešovském fotbale éra Miroslava Švarce, která byla sice hezká, ale neměla dlouhého trvání – došly peníze a největší sponzor klubu skončil ve vězení," vyprávěl Zdeněk Machač. V té době budoval v Benešově dorostenecký tým, který se v roce 1997 dostal do českomoravské fotbalové dorostenecké ligy. „Považuji to za svůj největší trenérský úspěch. Jezdili jsme po celé republice, hráli jsme s týmy jako Sparta a Slavie. Byla to taková vzpoura malého klubu proti vrchnosti. Vydrželi jsme tam jenom rok, protože hráčská základna v provinčních týmech, jakým jsme byli, nebyla dostačující," dodal Zdeněk Machač. Přešel pak na dva roky k prvnímu týmu Benešova, pak odešel na šest let do Týnce nad Sázavou a posléze převzal pyšelský fotbalový tým, který byl „rezervou" Benešova. Lepší je podle něj práce s dětmi a mládeží. „Předpokladem je ale vytvořit kvalitní mládežnický tým, s dobrou tréninkovou prací se pak dostaví i úspěchy. To se mi osvědčilo," prozradil svůj recept.

Po 40 letech trénování, když mu bylo 60 let, si řekl dost. Přijal však výzvu sponzora klubu Ing. Jana Sládka a pátým rokem dělá funkcionáře – byl předsedou klubu, nyní je členem výkonného výboru. „Společně táhneme fotbalovou káru, i když je to velice náročné. Staráme se v současné době o 250 dětí a zhruba 30 dospělých hráčů," dodal Zdeněk Machač. Největším problémem je podle něj sehnat peníze. „Nikdy jsem si neuměl představit, co je to za obrovskou starost. Děláme to všechno po práci spolu se dvěma sekretáři, prakticky celý rok, jinak to ani u fotbalu nejde," poznamenal. Dává za pravdu své manželce, podle které je pro něj fotbal drogou. „Každé ráno si říkám, že s fotbalem skončím, že už na to mám léta, ale ono to nejde," přiznává a jedním dechem dodává: „Je to neskutečné množství hodin a nervů, navíc je ta práce nedoceněná. Ale nečekáme chválu – buď to chcete dělat, a pak tomu obětujete kus života, nebo s tím včas praštíte." V Benešově osm let trénoval mládež i jeho syn, ale z pracovních důvodů toho musel nechat. A dalším z rodu Machačů spojených s klubem, a to už ve čtvrté generaci (za Benešov po válce hrál i otec Zdeňka Machače), je šestnáctiletý Ondřej hrající v současnosti za dorost.

Zdeněk Machač říká, že kvůli fotbalu „ošidil" svou rodinu. „Doplatila na to hlavně manželka. Od 20 let, co jsme spolu, se náš program řídí fotbalem. Volno máme každoročně jen od 15. června do 10. července a potom v prosinci, je pak na rozhodnutí ženy, jak ho využijeme. Vděčím jí za to, že jsme procestovali celou západní Evropu," podotkl Zdeněk Machač.

A co mu fotbal dal? „Naučil jsem se poznávat lidi. Prošly mně rukama stovky hráčů, hlavně těch mladých. Naučil jsem se rozpoznávat jejich povahy a myšlení. Už z telefonního hovoru poznám, jestli se potenciální sponzor se mnou chce bavit. Pokud ne, slušně mu poděkuju a jdu od toho," řekl. Obrovskou radost zažil s mládežnickým týmem, který postoupil do českomoravské dorostenecké ligy. „Udělali jsme s těmi kluky díru do světa, nikdo v Ostravě si tenkrát o Benešovu tolik nepovídal, natož aby toto město znal," pousmál se. Pro trenéra je podle něj podstatné, čeho dosáhne, má to ale také svá rizika. „Je to nádherný pocit, když se vyhrává, ale je to pomíjivé. Postupy jsou úžasná věc, trenér získá nějaké renomé, ale na druhou stranu to přináší i sestupy, a ty jsou smutnější. V trenérské kariéře se mi navíc dvakrát stalo, že jsem byl předčasně odvolán od mužstva, a to už bych zažít nechtěl," uzavřel své vyprávění Zdeněk Machač.

jt

Nejsou ověnčeni olympijskými medailemi, nemají tituly mistrů Evropy ani nebyli vyhlášeni nejlepšími sportovci světa. Přesto dokázali víc než mnozí z nás – stříleli branky, dávali koše, smečovali, zápasili, běhali, překonávali překážky na koňském hřbetě... A nepotřebovali k tomu světla ramp ani kamery. Zapsali se ale zlatým písmem do pomyslné kroniky benešovského sportu. Proto jsou našimi LEGENDAMI. Nenápadnými, skromnými, ale ne zapomenutými. Máme se od nich co učit – zdravé soutěživosti, ctižádostivosti, píli, trpělivosti, skromnosti, pokoře a kamarádství. Rozhodli jsme se onu pomyslnou kroniku otevřít...

Obec Chářovice: Sedmadvacet let samostatnosti

V „rodném listě“ by mohla mít zapsán rok 1394 – právě z tohoto roku pochází první dochovaná zmínka o obci Chářovice, konkrétně o názvu Charzowiecz et Podiehus. Novodobou historii začala vesnička, v níž dnes žije 200 obyvatel, psát až v roce 1990, kdy se oddělila od Týnce nad Sázavou. Samostatnost tehdy nezískala poprvé – ve starší minulosti patřila i pod správu jiných obcí, například Krusičan nebo Podělus. Jméno Charzowice, které měla v roce 1457, doznalo postupem času „kosmetických“ změn. V roce 1854 se obec jmenovala Chařovice, od roku 1886 se nazývá Chářovice.

„Máme asi 200 obyvatel a katastr o rozloze 416 hektarů. Obec je plynofikovaná, velice nás ale tíží chybějící kanalizace – vzhledem k PRVKÚK Středočeského kraje nemůžeme žádat o dotaci na její vybudování a odhadované náklady ve výši 40 až 50 milionů korun bychom z obecního rozpočtu, který je kolem dvou milionů korun, nezaplatili,“ říká starosta Ladislav Kalaš. Jedním z řešení, které se nabízí, je podle něj vyřídit obyvatelům dotace na domovní čistírny odpadních vod. „Bude ale záležet na zastupitelstvu, jaké priority si do dalších let stanoví. Může to být třeba zásobování pitnou vodou, protože zatím ve studnách voda je, ale je jí stále méně a nikdo neví, co bude v budoucnu. Mělo by se například začít pořízením studie ohledně zásobování pitnou vodou. Na vodovod bychom mohli dotaci získat“, popsal starosta. Další oblastí by podle něj mohla být dopravně technická opatření na komunikacích, revitalizace návsi a přilehlého dětského hřiště, obnova zeleně... Větší investice jsou limitovány tím, že obec nemá ve vlastnictví téměř žádné pozemky a budovy, což je také překážkou případných žádostí o dotace.

Na základě strategického rozvojového dokumentu, který si obec schválila v minulých letech, se podařilo například přestavět chátrající vesnickou prodejnu, kterou nechtěl nikdo provozovat, na obecní úřad, a to s podporou dotace SZIF. „Do konce roku 2012 jsme úřadovali v podkroví hasičské zbrojnice, kde byly nevyhovující podmínky – netekla tam voda, ani ji tam nešlo zavést a prostory nebylo v zimě možné vytopit,“ popsal starosta. S pomocí Posázaví o.p.s. se obci podařilo také získat dotaci od ministerstva zemědělství na opravu a údržbu požární nádrže nad hřištěm – byla to investiční akce za milion korun. Díky krajské dotaci pak vybudovala nové dětské hřiště. V rámci možností se jí daří udržovat také místní komunikace, opravila zvoničku i pomník padlých.

Hasiči jsou nejlepší!

A to doslova a do písmene. Chářovičtí hasiči se totiž v roce 2015 stali mistry České republiky v požárním útoku. „Vypravili jsme tehdy do Trutnova autobus a jeli je povzbudit. Celkově na mistrovství ČR skončili pátí, královskou disciplínu – požární útok – ale vyhráli,“ pochlubil se starosta. Hasiči se podle něj pravidelně účastní Benešovské a Táborské hasičské ligy, letos chtějí zkusit i extraligu. A plánují se zaměřit i na výchovu mladých – v současnosti zjišťují zájem svých potenciálních nástupců (a jejich rodičů) – obec je podle starosty připravena to podpořit.

V kulturním kalendáři obce se už ustálilo několik akcí, které si získaly přízeň místních i přespolních. Patří k nim například Dětský den. Úspěch má i oslava Mezinárodního dne žen. „Děti i dospělí si připraví zhruba hodinový program – ‚vypůjčíme‘ si třeba scénky televizní dvojice Kaiser a Lábus, komika Felixe Holzmanna nebo Karla Šípa. Ženy dostanou na uvítání živou květinu a po ukončení programu malé občerstvení. “Bývá tam vždycky plno a lidé se baví při živé hudbě do pozdních hodin,“ popsal Ladislav Kalaš.

Další povedenou akcí je kulinářská soutěž Chářovický bůček – letos se uskuteční už poosmé. Soutěžící „vyfasují“ kilogram vepřového masa, které upraví podle své fantazie a porota společně s návštěvníky z nich pak vybere ten nejlepší. “Každoročně se účastní kolem 15 soutěžících. Obdivuji všechno, co dokáží vymyslet. Bůčky jsou pokaždé jiné a úžasné, vybrat mezi nimi ten nejlepší je velice těžké,“ poznamenal starosta. Kulinářská soutěž je podle něj také příležitostí k sousedskému zastavení a popovídání si, sejde se tam totiž vždy velká část obce. Podobně je tomu i při rozsvěcení vánočního stromu, které uspořádali už třikrát. Ozdoby na stromek vyrábějí děti ve výtvarných dílnách, které pro ně v rámci volnočasových aktivit připravují zdejší maminky.

Obecní radosti i strasti

Mateřskou ani základní školu v Chářovicích nemají – ději dojíždějí do nedalekého Týnce nad Sázavou. Přesto se obec nevylidňuje. „Problémem ale je, že hodně lidí tu není přihlášeno k trvalému pobytu. Když pomineme peníze, které nám kvůli tomu utíkají na daních, projevuje se to i na malém zapojení některých obyvatel do společenského života v obci, “ poznamenal starosta.

Chářovické trápí také stále rostoucí administrativa. „Kolikrát bychom na ni potřebovali vlastního právníka,“ posteskl si Ladislav Kalaš. Brzdou rozvoje obce je i nedostatek stavebních pozemků. Většinu ze zhruba dvoumilionového rozpočtu obce spolknou podle starosty provozní výdaje spojené se správou obce, poplatky za členství ve sdružení BENEBUS, péče o zeleň, komunikace atd. „Snažíme se dobře hospodařit. Tři, čtyři roky děláme jen menší akce a šetříme, abychom pak měli třeba na větší finanční spoluúčast u akcí s dotacemi. Jen letos přispějeme téměř 370 000 korun Týnci na rozšíření základní školy, do budoucna se tam bude stavět i tělocvična, což si vyžádá naši další finanční spoluúčast,“ dodal starosta. Chářovičtí podle něj ale nelitují, že se od silnějšího partnera v minulosti odtrhli. „Všechno má své pro i proti, jak si to uděláme, tak to máme – jsme původci, strůjci i viníci. Na druhou stranu má Týnec jako město s pověřeným obecním úřadem profesionální aparát, který obci naší velikosti chybí, takže si s problémy ve vazbě na správní právo, stavební zákon, zákon o obcích atd. musíme poradit vlastními silami, což nese určité nevýhody. Ale s tím, jak to je, jsme spokojeni. Máme korektní vztahy, jsme součástí mikroregionu Týnecko, kde jsou kromě Týnce a Chářovic ještě Bukovany, Chrášťany, Lešany a Krhanice. S jejich starosty jsme v úzkém a přátelském kontaktu a společně řešíme různou problematiku,“ uvedl Ladislav Kalaš.

Obchod v Chářovicích nemají – neuživil by se. Obyvatelé vyjíždějí za prací do Týnce, Benešova nebo Prahy a nákupy si pořizují tam. Kvůli zavedení elektronické evidence tržeb nedávno skončila i jediná chářovická hospoda. Podle starosty ale podobné problémy řeší každá menší vesnice.

Stříbrná Skalice si plní sny

Někdo sní o výhře v loterii, jiný o ideálním protějšku, další o cestě do vesmíru. Jaké sny může mít taková obec? Věřte, že mnohem prozaičtější – třeba nový vodovod pro obec Kostelní Střimelice a dokončení kanalizace ve Stříbrné Skalici, fungující školu, dětské hřiště, knihovnu, pestrý spolkový život…. Své o tom ví i Stříbrná Skalice. Mnohé se jí už podařilo splnit, ale „sní" dál – v současnosti například o nové požární zbrojnici a vodovodu. A zdá se, že to nejsou nereálná přání.

„Momentálně připravujeme stavbu nové hasičárny za 4,190 milionu korun bez DPH. Je to sen, který se nám splnil po 25 letech. Hasičské vozidlo stálo původně ve stodole, teď máme tatrovku, která se do ní nevejde. Na stavbu bychom měli dostat dotaci 2,430 milionu korun od ministerstva vnitra, zbytek doplatí obec," řekl starosta Jiří Procházka. Čtvrtstoletí podle něj sní Stříbrná Skalice také o vodovodu pro místní část Kostelní Střimelice. A blýská se na lepší časy. „Jsme před podpisem smlouvy o napojení Kostelních Střimelic na vodovod Region Jih ze Želivky, máme příslib dotace 12,5 milionu korun od Státního fondu životního prostředí, celková cena je 12,740 milionu korun bez DPH," dodal starosta. Voda z nového vodovodu by v případě sucha mohla posílit také vodovodní řady v dalších místních částech obce.

Obec bude muset v následujících letech investovat také do kanalizace – v samotné Stříbrné Skalici je hotova zhruba ze dvou třetin. V místních částech Hradec, Kostelní Střimelice a Hradové Střimelice řeší odkanalizování jednotlivé domácnosti samostatně dle zákona. Nedostatečná infrastruktura je ale překážkou většího stavebního rozvoje, přestože s ním územní plán obce počítá. Většina parcel je totiž soukromých, jejich majitelé nemají peníze na vybudování potřebných sítí a místních komunikací a obec je zainvestovat nemůže. „Je to chyba v územním plánování a zákonech," poznamenal starosta. Počet obyvatel obce přesto stoupá, v současnosti zde žije 1 331 lidí, což je proti roku 1990 nárůst o víc než 520 osob. „Je to důležité i z hlediska daňové výtěžnosti – daří se nám díky tomu plnit obecní pokladnu. Po změně rozpočtového určení se výtěžnost zvýšila z 6 000 korun na 9 000 korun na obyvatele. Našetřené prostředky používáme na finanční spoluúčast, protože až 80 procent investic řešíme přes dotace," konstatoval starosta.

V uplynulých letech obec rekonstruovala náměstí, opravila na něm dům č. 71, kam přestěhovala místní knihovnu a otevřela v něm infocentrum a víceúčelový prostor. Modernizací prošla také budova obecního úřadu – dostala nová okna, střechu a fasádní plášť. Dále obec zateplila fasádu základní školy a také udělala celkové zateplení včetně výměny oken na zdravotním středisku, kde je v současné době 12 obecních bytů pro místní občany. Obec postavila také úpravnu vody v Hradových Střimelicích. Připravuje třetí etapu dokončení kanalizace a intenzifikace čistírny odpadních vod postavené v roce 2003 ve Stříbrné Skalici. „V roce 2015 jsme rozšířili kanalizaci nákladem 60 milionů korun, z nichž většinu pokryla dotace. Zbylých 14 milionů korun obec splácí pomocí úvěru. Prvně jsme se zadlužili, vzali jsme si úvěr na 14 let, daří se nám ho splácet a v rozvoji nás to neomezuje," řekl starosta.

Před dvěma lety obec vybudováním nástavby zvýšila kapacitu mateřské školy o 24 míst na celkových 75 předškoláků. Chodí do ní i děti z okolních obcí, a to už od dvou let věku. Na rozdíl od školky, která má plno, pociťuje základní škola nedostatek žáků. Navštěvuje ji 119 dětí v devíti ročnících, na prvním stupni jsou ale kvůli malému počtu žáků třídy spojeny. Obec přesto plánuje do budovy školy investovat – připravuje výměnu topného systému.

Spolková činnost

Jsou dva výše popsané sny, které se pomalu stávají realitou, poslední? Starosta má ještě jeden, který ale není z kategorie hmotných statků. „Přál bych si, aby se lidi navzájem tolerovali a táhli za jeden provaz," prozradil. Jednou z možných cest ke splnění tohoto cíle je spolková činnost. A ve Stříbrné Skalici si zájemci mají z čeho vybírat. Mezi aktivní patří fotbalisté a tenisté sdružení v TJ Meteor Stříbrná Skalice. Kromě sportovních aktivit se zaměřují také na výchovu mládeže a starají se o místní stadion. Vědět o sobě dávají také sokolové, kteří se starají o sokolovnu a pořádají cvičení pro všechny věkové kategorie. Vidět je i Okrašlovací spolek, který působí zejména v oblasti kultury. Pečuje také o dominantu obce kostelík sv. Jakuba Většího. V minulých letech pro něj pořídili varhany a nový zvon, který vysvětil kardinál Dominik Duka. Hybateli společenského života v obci i jejích místních částech jsou také hasiči – například v Kostelních Střimelicích pořádají dětské dny a maškarní bály, udržují starou hasičskou techniku. Aktivní jsou také včelaři, šachisté nebo spolek Život v Hradci. Drobný příspěvek z obecního rozpočtu dostanou i dva místní mladí závodníci motokrosu. V obci se koná také charitativní běžecký závod Od nevidím do nevidím, letos 8. dubna proběhne již 4. ročník. Podle starosty Jiřího Procházky obec spolky finančně podporuje, letos mezi ně rozdělí 329 000 korun.

Pohled do historie

První písemná zmínka o Skalici pochází z roku 1361. Přívlastek Stříbrná, v původním znění Skalice hor stříbrných, získala v 16. století v reakci na zdejší těžbu stříbra. Na počátku 18. století byla ložiska stříbra vyčerpána a báňská činnost v tomto směru definitivně zanikla.

Patronu horníků sv. Jakubovi je zasvěcena i jedna z nejstarších místních památek – kostelík v Rovné. Byl postaven ve 12. století a patří k nejcennějším českým románským památkám. Jeho stěny zdobí vzácné románské malby. Při opravě v letech 1950–1951 bylo odhaleno původní románské zdivo. Zajímavé jsou i reliéfní postavy zvířat umístěné v řadě na severní fasádě a také nad portálem.

K dalším cenným památkám patří barokní kostel sv. Jana Nepomuckého z roku 1730. Stojí na místě bývalého hradu, z něhož se dochovaly základy kulaté věže či hluboké sklepení. Ke stavbě kostela byly použity hlavně zbytky původních hradních zdí, z nichž zbyly jen podzemní základy. Z 18. století pochází také skalická radnice, obdélná budova s nízkou hranolovou věží s cibulovitou bání. Na jejím místě stála v době třicetileté války dřevěná budova se šatlavou a pranýřem.

jt

Dvůr Prak – vojáky vystřídali svatebčané a turisté

Dřevěný prak tu stojí dodnes, i když s obávanou zbraní z doby krále Jiřího z Poděbrad ho spojuje jen pověst. Tehdy v 15. století prý jen kousek odsud rozbila své vojenské ležení královská vojska a metala z něj velké kamenné koule na hrad Český Šternberk, sídlo odbojného Zdeňka Konopišťského, bývalého králova přítele a rádce. Majestátní stavba náporu kamenných střel neodolala, v roce 1467 padla a dlouhých 12 let zůstala zříceninou. To je ale jiná historie… Tady, na dohled od Českého Šternberka, u Drahňovic, připomíná pohnutou minulost Dvůr Prak. A aby dostál svému jménu, nechali majitelé, rodina Tupých, postavit na zdejší pastvině ve velikosti třetiny skutečné velikosti repliku vrhacího praku. Pravda, do historické předlohy dlouhé 12 metrů a široké šest metrů, která dokázala vrhat kamenné koule až na 400 metrů, má daleko. Ale i tak budí respekt.

Dnes se na zdejších rozhlehlých loukách poklidně pasou krávy, koně, kozy a ovce. Válečný ryk byl dávno vystřídán zpěvem ptáků z okolních lesů přerušovaným tu a tam melodiemi vyprovázejícími snoubence na jejich společnou cestu životem – Dvůr Prak totiž patří k vyhledávaným svatebním místům. A jezdí se sem i za lipicány – koňským plemenem úzce spojeným se španělskou jezdeckou školou, jehož centrem chovu v České republice je právě zdejší statek.

Životní výzvy Jana Tupého

Stavební inženýr Jan Tupý měl vždy rád výzvy. Jeho malá projektová a stavební firma se proto zabývala především rekonstrukcemi historických památek. Prostě pomáhala vracet staré, chátrající objekty do života. Když pak jednou v polovině 90. let minulého století náhodně objevil na samotě u Drahňovic zpustlý statek, měl jasno. Přemluvit rodinu, aby z pražského rodinného domu zamířila na venkov, prý zas tak těžké nebylo, i když…

Poplužní dvůr zvaný Prak stál u Drahňovic už v polovině 18. století a byl majetkem Sternbergů. Když původní dřevěné stavení vyhořelo, nechali na jeho místě tehdejší majitelé postavit nové z kamene a cihel. Při první pozemkové reformě za první republiky objekt získala rodina Kürchmanových ze Soběšína. Po druhé světové válce byl znárodněn a začala jeho čtyřicetiletá devastace v režii státního statku. Původním majitelům, kterým se vrátil v rámci restituce, zůstaly jen oči pro pláč. „Objekt byl v zoufalém stavu, chyběly mu střechy, dvůr byl zarostlý a zasypaný hnojem. Na okolních pozemcích byly zbytky krmné kukuřice – státní statek tady choval ve všech objektech prasata, všude byly kotce a prasečí chlívky. Postavili jsme si za lesem u statku stan, ve kterém jsme zpočátku bydleli, protože ve statku to nebylo možné a nechtěli jsme to ani vidět. Začali jsme ho pomalu opravovat, nejprve jsme upravili jednu místnost na bydlení. Strávili jsme v ní už Vánoce 1996 – místo dveří jsme tehdy měli jen kusy igelitů," zavzpomínal Jan Tupý s úsměvem.

Stavební inženýr soukromým zemědělcem

Jen opravovat statek ale Janu Tupému nestačilo, začal k tomu i hospodařit a na pastviny „vyhnal" krávy herefordského plemene. „Snesou i 20stupňové mrazy, chtějí být venku, nemusíme je hlídat, fungují samy. Když fouká vítr, zalezou raději do lesa, než by se schovaly do zimoviště. Žijí si svůj život a neutíkají, berou to tady jako domov," poznamenal Jan Tupý. Mít čistokrevný dobytek se podle něj vyplatilo – začal vyhrávat soutěže a prodávat plemenné býky – za trojnásobek ceny masa! Jednoho dne pak na dvoře stála koza s kůzletem (zřejmě někomu utekla), a už tu zůstala. Když potom na jedné ze svateb, které se na statku konají, dostal ženich darem kozlíka, nechal ho na Praku a položil tak základ nového chovu.

K čistokrevnému skotu na loukách brzy přibyli i čistokrevní koně. Volba padla na lipicány. „V Čechách je jich málo, protože po rozdělení Československa zůstal hřebčín na Slovensku v Topolčiankách. Sbíral jsem je podle rodokmenů jako poštovní známky – někdo chtěl jejich prodejem zbohatnout, někdo je prodával proto, že kůň zlobil," uvedl Jan Tupý. Ze stovky těchto ušlechtilých tvorů žijících v Čechách má čtvrtina domov právě na Praku. A nikoho asi nepřekvapí, že právě tady vzniklo také republikové centrum chovu lipicánů. I díky nim Jan Tupý hodně cestuje po Evropě – doprovází je na kočárových soutěžích. „Stájník, který je na slovo vzatým odborníkem, mě přemluvil, abychom s nimi

závodili. Koupili jsme tři závodní kočáry a kamion, na kterém všechno odvezeme, a objíždíme Evropu, místa, kam bych jinak asi nikdy nezamířil," dodal.

A byli to právě lipicáni, díky nimž se Prak zapsal i do světové historie. V roce 2014 se na zdejším statku konal celosvětový sraz chovatelů lipických koní. „Jsme členem Lipizzan International Federation (LIF), a když se vybíralo místo dalšího srazu, pozval jsem je na Prak, ale oni si napsali Praque, když jsem je na chybu upozornil, mávli nad tím rukou," vzpomněl Jan Tupý na úsměvnou historku. Do České republiky prý tehdy přijel rekordní počet chovatelů – a v nabitém programu se našlo místo i na prohlídku zmíněné Prahy.

Střechu nad hlavou lipicánům (ale i koním jiných chovatelů) poskytl rekonstruovaný špýchar. Další hospodářskou budovu majitelé postupně přestavěli na restauraci a penzion – je nasnadě, že v kuchyni vaří z vlastních bio surovin syn Pavel Tupý.

Dvůr Prak mezi pěti nejlepšími rodinnými farmami roku 2016

Dvůr Prak loni dokázal se ctí obstát v konkurenci starých zemědělských rodů, když se zúčastnil soutěže Farma roku 2016, kterou popatnácté vyhlásila Asociace soukromých zemědělců ČR. „Prý byla řada přihlášených a my jsme skončili pátí," podivuje se ještě dnes Jan Tupý. Ocenění si váží o to víc, že před 20 lety začínal prakticky od nuly, bez znalostí a zkušeností. „Málokdo si umí představit, co ekologické hospodářství obnáší – přijde na nás třeba 12 kontrol do roka, hlídají nás i z letadla, jestli jsme včas posekali pastviny. Zasít řepku je sranda, ale pastevectví je o něčem úplně jiném," shrnul Jan Tupý.

Osobně si už užívá „zemědělského důchodu" a pomyslné žezlo předal synu Pavlovi, který vedle péče o farmu provozuje také cateringovou firmu v Praze a organizuje svatby na Praku. V chovu skotu a koní chce Pavel pokračovat, navíc má zájem vybudoval u statku dva rybníky a chovat v nich ryby. „Myslím si, že až dospěje do určitého věku, dá Praze vale, přijde sem a bude tady provozovat nejen svatby o víkendech," prorokuje Jan Tupý synovu budoucnost. A tajně doufá, že v životě na venkově třeba najde zalíbení i některé z jeho čtyř vnoučat.

Více informací je na www.dvurprak.cz.

Sociální služby, aneb když se člověk dostane do tíživé životní situace

Asi málokteré slovní spojení dokáže vyvolat tolik emocí jako „sociální služby“. V odrazu dnešní společnosti člověka napadnou většinou témata jako peněžní dávky, migranti... Ale je za tím potřeba vidět mnohem víc: problémy s bydlením, dluhy, drogami, nemocí, v rodině, problémy spojené se stářím, samotou, strachem, umíráním, vězením, zdravotním postižením, změnou chování blízkého... K tomu, aby se někomu v okamžiku zhroutil svět, totiž stačí opravdu málo. A sociální služby jsou majákem, který dokáže ukázat cestu.

„Obecně lze říct, že sociální služby jsou určitá forma pomoci lidem, kteří se z jakýchkoliv důvodů dostali do tíživé životní situace,“ řekla Marta Vacková, ředitelka společnosti RUAH o.p.s., která je jedním z poskytovatelů sociálních služeb na Benešovsku. Lidé podle ní nejčastěji vyhledají služby sociální poradny kvůli dluhům. „Sociální služba může těmto lidem pomoci se zorientovat, ukázat, na co mají nárok, jak mají postupovat. Ne každý člověk si umí takové informace zjistit sám a většina lidí, kteří se dostanou do velkých dluhů, to ani nedokáže,“ dodala Marta Vacková.

Do obtížné životní situace se mnohdy dostávají i lidé po návratu z výkonu trestu. „Představujeme si, že to jsou nebezpeční kriminálníci a vrazi, ale do vězení se mohou dostat i slušní a inteligentní lidé, kteří udělali v životě osudnou chybu, která se jim vymstila. Ať už je to autonehoda, při níž byl někdo těžce zraněn nebo zemřel. Nebo se dotyčný zapletl s lidmi, kteří zneužili jeho důvěru, a nebyl to z jeho strany špatný úmysl. V poradně potkáváme spoustu lidí, kterým se život otočil vzhůru nohama, a potřebují pomoc, aby se mohli vrátit do života a společnost se o ně nemusela starat,“ poznamenala Marta Vacková.

Problémy může způsobit také vážná nemoc v rodině. Rodinní příslušníci pak třeba musí opustit práci, aby o nemocného mohli pečovat, nebo se v péči o něj střídají. Stojí to spoustu peněz, a pokud byl nemocný živitelem rodiny, rodina se může dostat do velkých nesnází. Podobná situace hrozí, když zemře důležitý člen rodiny nebo když se do ní narodí postižené dítě. „Všichni lidé, kteří se dostanou do podobné krizové situace, si zaslouží pomoc, zaslouží si dostat druhou šanci, najít si svoje místo ve společnosti. Od těchto lidí se můžeme často učit neviditelnému hrdinství,“ podotkla Marta Vacková.

Důležité je podle ní si uvědomit, že se do podobné situace může dostat kdokoliv z nás nebo našich blízkých. „Netýká se to jen cizích lidí daleko od nás, ale třeba našich sousedů, přátel, kamarádů,“ upozornila. Proto je třeba klást důraz na solidaritu a sounáležitost v regionu. „Hodnota naší společnosti není v tom, kolik vyděláme, ale v tom, jak se umíme postarat o ty, co se dostanou do problémů a potřebují pomoc,“ shrnula Marta Vacková.

Kde tedy pomoc hledat? Nasměrovat potřebné na profesionální služby by měla umět většina obecních úřadů. Spousta odkazů je také na internetu. Souhrnné a přehledné informace zájemci najdou v Katalogu sociálních služeb okresu Benešov na www.ssob.info.

jt

Farní charita Vlašim

Organizace vznikla v roce 1992. Své poslání uskutečňuje zejména prostřednictvím materiální, sociální, humanitární, rozvojové, psychické a duchovní pomoci potřebným lidem a rovněž prostřednictvím úsilí o spravedlivější podmínky ve společnosti. V roce 2000 se zprofesionalizovala. Došlo k registraci terénní Domácí zdravotní péče. Poskytuje služby od drobných úkonů, jako jsou převazy a odběry krve, až po péči o lidi v terminálním stádiu života, to znamená péči o ty, kteří se rozhodnou zemřít doma. V této péči se doplňuje terénními sociálními službami. Ty poskytuje organizace od roku 2010. Jedná se o Osobní asistenci, Pečovatelskou službu a Sociálně aktivizační službu pro seniory a zdravotně postižené.

Kromě pravidelných setkání seniorů a zájezdů pro ně jsme začali pořádat i nejrůznější přednášky a promítání. Snažíme se těmto lidem obohatit život, například pomoci jim přijít na jiné myšlenky nebo se dozvědět něco zajímavého. Své terénní služby poskytujeme v oblasti celého okresu Benešov. Pro

ulehčení péče o seniory a nemocné osoby jsou k dispozici různé pomůcky v půjčovně kompenzačních pomůcek.

Dále zajišťujeme provoz Občanské poradny. Ta se zaměřuje především na dluhové poradenství, sociální zabezpečení, sociální pomoc, problematiku bydlení, problémy rodiny a mezilidských vztahů, pracovněprávní vztahy, ochranu spotřebitele. Organizujeme vzdělávací semináře a přednášky z oblasti finanční gramotnosti a psychologie. Součástí OP je provoz místa vzájemné materiální pomoci – Charitního „obchůdku“.

Práci odborných pracovníků doplňují dobrovolnice a dobrovolníci z řad veřejnosti. Převážně nám pomáhají při zajišťování akcí, jako byl například dvoudenní multižánrový festival Popenec a benefiční koncert „Děkujeme Vám!“ Již podruhé nám pomáhali také v celostátní Národní potravinové sbírce.

Jsme otevření veřejnosti. Pravidelně zveřejňujeme výroční zprávy. Vydáváme elektronický Zpravodaj. O našich aktivitách informujeme v regionálních tiskovinách.

Daniela Laloučková,
ředitelka Farní charity Vlašim

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy – od Keltů ke Karlu IV.

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy letos nabídne svým návštěvníkům řadu novinek. První z nich je výstava **Zlaté období Keltů**, kterou připravilo ve spolupráci s Národním muzeem, Západočeským muzeem v Plzni, Muzeem jižního Plzeňska a řadou dalších odborných institucí a organizací. Výstava představí nejvýznamnější období prehistorie dnešních Čech, dobu, kdy toto území ovládal kmen Bojů a po vzoru středomořských oblastí zde vytvořil vysoce vyspělou kulturu, jejíž úrovně společnost střední Evropy znovu dosáhla až na počátku vrcholného středověku.

Jílovské muzeum keltskou civilizaci na našem území představí celou řadou autentických předmětů, pocházejících z archeologických výzkumů v celých Čechách, dále pak modely, dobovými rekonstrukcemi i textovou a obrazovou částí, seznamující s životem a prací bojské společnosti. Zvláštní pozornost bude věnována oblastem regionu, kde bylo nejvýznamnější keltské oppidum – městské centrum obchodu a řemesel i sídlo vládců a druidů na Závisti u Zbraslavi. Dalším důležitým oppidem bylo hradiště u Hrazan poblíž Slapské přehrady, střežící trasu dálkového obchodu z Podunají do Čecha a oblastí západního Německa.

Výstava se dále zaměří na řemeslné dovednosti a uměleckou zručnost Keltů a v neposlední řadě na jejich schopnosti ve zpracování zlata v mincovnictví i šperkařství. Je více než pravděpodobné, že právě jílovský revír a další zlatonosné oblasti v dolním Posázaví a středním Povltaví byly zdrojem drahého kovu pro ty, kteří razili nejstarší zlaté mince u nás, tzv. duhovky po vzoru antických statérů.
Expozice interaktivními prvky a doprovodnými programy potěší i nejmladší návštěvníky a přístupnou formou tak představí dobu slávy keltské civilizace, které vděčíme nejen za většinu pojmenování našich řek a hor, ale také za Asterixe a Obelixe. Výstava potrvá do 14. května 2017.

Ora et Labora
Pod heslem mnišského řádu benediktinů – modli se a pracuj, vznikla v Regionálním muzeu v Jílovém nová stálá expozice, jejímž cílem je seznámit veřejnost s historií benediktinského kláštera Stětí sv. Jana Křtitele na Ostrově u Davle a nejstarší historií Jílovska. Právě Ostrovský klášter založený roku 999 stál u počátků osídlování krajiny Dolního Posázaví. Celá řada obcí spojuje svůj vznik či první historickou zmínku s mnišskou komunitou na Ostrově, která byla v počátcích známých dějin i prvním a dlouho jediným nositelem kultury a vzdělanosti celého regionu.

Expozice seznámí s historií kláštera i řádu sv. Benedikta, s významnými rukopisy, které vznikaly v klášterním skriptoriu a též se stavebními podobami Ostrovského konventu. Ty budou návštěvníkům předvedeny formou 3D projekce jako krátká pomyslná návštěva kláštera v jeho jednotlivých vývojových etapách. Další vizualizace ukáže středověký vzhled zaniklého města nad soutokem Sázavy s Vltavou v místě dnes zvaném Sekanka, které je tradičně s Ostrovským klášterem spojováno.

Nová muzejní expozice dále ukáže v reálných rekonstrukcích možnou podobu vnitřních prostor románského kláštera, interiér středověkého venkovského domu anebo model sídliště ze 13. století.

V prostorách muzea vznikla moderně pojatá expozice, v níž si muzejní pracovníci kladou za cíl uvést nás do doby, která předcházela založení a vzestupu Jílového, které se v období vrcholného středověku stalo z havířské osady královským horním městem a postupně přejalo právě po Ostrovském klášteru úlohu ekonomického i kulturního centra celého kraje. Expozice bude otevřena od 2. dubna. Její součástí je nová naučná stezka směřující ze Sekanky u Hradištka na soutok Sázavy s Vltavou a na Ostrovský klášter a ke kostelu sv. Kiliána u Davle.

Karlovy koruny a korunovace
Rok 2016 proběhl ve znamení oslav 700. výročí narození českého krále a římského císaře Karla IV. Témata spojená s touto významnou osobností našich i evropských dějin ale zůstávají aktuální i nadále. Proto se Regionální muzeum v Jílovém u Prahy rozhodlo toto téma připomenout výstavou Karlovy koruny a korunovace.

Výstava jako hlavní exponáty představí veřejnosti mimořádně hodnotné dokonalé repliky říšské císařské a české královské, tedy Svatováclavské koruny, zapůjčené muzeu v Jílovém Středočeským krajem. Překvapením snad budou i další velice zajímavé předměty úzce související s danou problematikou.

Vše pochopitelně bude provázet textová a obrazová část. Dozvíme se o tom, že říšskými královskými i císařskými insigniemi byl Karel IV. za svého života korunován hned dvakrát, a to v Bonnu, Cáchách a v Římě, že kromě těchto klenotů a posvátné koruny Svatováclavské, kterou nechal sám vyrobit, získal i koruny krále arelatského, neboli burgundskou, a diadém italských králů zvaný železná koruna díky údajnému hřebu z Kristova kříže, který měl být její součástí.

Výstavní prostor bude upraven tak, aby připomínal Kapli sv. Kříže na hradě Karlštejně, sakrální prostor zbudovaný dle Karlova přání jako místo přechovávání císařských korunovačních klenotů, ve středověku nejposvátnějších symbolů panovnické moci v západokřesťanském světě.
Výstavu doplní cyklus tematických přednášek a dalších doprovodných akcí, v nichž se odborníci pokusí objasnit zájemcům o dobu císaře a krále Karla IV. některé zajímavé detaily, na něž v jubilejním roce Otce vlasti nezbyl čas. Výstava potrvá do od 6. května do 31. července 2017.

Další informace jsou na:
www.muzeumjilove.cz.

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy

Dopravní terminály v Týnci nad Sázavou a Sázavě zvýší kulturu cestování

Týnec nad Sázavou a město Sázava připravují stavby dopravních terminálů. Přispějí ke zvýšení kultury cestování hromadnou dopravou, zlepší plynulost automobilové a bezpečnost pěší dopravy. Obě města budou žádat o dotaci na stavbu.

Týnec nad Sázavou

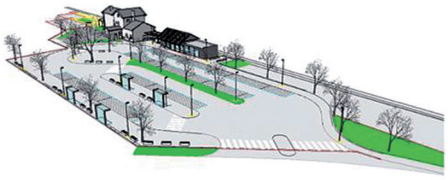

V letošním roce byla po dlouhém očekávání vyhlášena výzva programu Integrované územní investice (ITI) Pražské metropolitní oblasti. Týnec nad Sázavou už má zpracovánu realizační dokumentaci a do konce prvního pololetí podá žádost o dotaci. Projektované náklady stavby činí 32 milionů korun. Stavba by se měla realizovat na jaře 2018.

V řešení dopravního terminálu jsou navržena čtyři nástupní stání v podélném uspořádání. Výstupní hrana je situována do jižní části terminálu přímo k drážním plochám, a to kvůli minimalizaci vzdálenosti přestupních vazeb. Zde je také umístěn nový objekt dopravního terminálu s odbavovací halou, čekárnou a sociálním zařízením pro veřejnost. Součástí projektu je i stavba nového chodníku od železničního přejezdu k dopravnímu terminálu. Součástí terminálu bude také šest stojanů na kola a jeden uzamykatelný box až pro osm kol, tedy takzvané parkoviště B+R.

lm

Sázava

V Sázavě řeší dopravní terminál autobusové a vlakové nádraží i podchod do centra města. Nově jsou navrženy dvě výstupní a tři nástupní zastávky. U terminálu vznikne 14 šikmých parkovacích míst, z toho tři pro osoby se sníženou schopností pohybu. Dalších 24 parkovacích míst pro cestující bude vybudováno formou P+R v nově zrekonstruované ulici Gen. Vedrala Sázavského. V rámci stavby budou zrekonstruovány chodníky a veřejné osvětlení. Projekt počítá také s objektem pro úschovnu kol, přístřešky na nástupištích, informačním systémem, parkovacími automaty a výsadbou zeleně.

V současné době má město zpracováno územní rozhodnutí o umístění stavby a projektovou dokumentaci pro stavební povolení, které zajišťuje firma LUCIDA, s.r.o. Intenzivně se pracuje na přípravě rozpočtu a zajištění všech stanovisek potřebných pro podání žádosti o stavební povolení. Vzhledem k tomu, že akci město není schopno realizovat z vlastního rozpočtu, požádá o dotaci na stavbu, jejíž náklady se odhadují na více než 20 milionů korun. V případě získání dotace by byla stavba zahájena příští rok v létě a ukončena nejpozději v prosinci 2018.

kš

Turistické odpočinkové místo v centru Týnce nad Sázavou je dokončeno

Veřejné prostranství, které leží na rozhraní starého a nového Týnce bylo zrekonstruováno na turistické odpočinkové místo. Úpravou nevyužité plochy vznikl prostor v přirozeném středu města jako výchozí bod pro turisty.

Místo bylo vydlážděno, osazeno stromy a doplněno mobiliářem a informační tabulí s podrobnou mapou města a širokého okolí. Příchozí se zde mohou dozvědět o zajímavostech Týnce nad Sázavou a okolí, o historii města a jeho významné osobnosti Ing. Františku Janečkovi. Na mapě jsou také vyznačeny cyklotrasy, trasa místní naučné stezky a pěší turistické trasy.

Pěšky, na kole či po řece se obyvatelé i návštěvníci mohou vydat na další cestu po místních zajímavostech. Aby nebloudili, využít mohou i nové propagační materiály města – „trhací“ mapu a informační letáček s podrobnými informacemi o městě, jeho akcích a památkách.

Projekt Turistické odpočinkové místo-střed města Týnec nad Sázavou byl pořízen za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Martina Höhnová

Ples města Týnce nad Sázavou

V sobotu 4. února sál Společenského centra v Týnci nad Sázavou zaplnili dámy v krásných šatech a pánové v tmavých oblecích. Konal se 13. ples města. O hudbu se postarala jedna z nejlepších kapel regionu – Horváth Band. Slovem celým večerem provázela zpěvačka a navíc i výborná moderátorka Miluška Horváthová. Slavnostní zahájení proběhlo pod vedením PhDr. Blanky Takáčové a dětí z její taneční školy. Je neuvěřitelné, jak se tak malí tanečníci a tanečnice dokáží nádherně a elegantně pohybovat. Moc jim to slušelo. Chvíli před zahájením prodeje tomboly, který s noblesou obstarali členové a členky divadelního spolku Netopýr, rozehřály především přítomné pány svou hravou sambou spoře oděné krásné tanečnice již zmiňované taneční školy.

Návštěvníky čekalo také Předpůlnoční překvapení. Své umění v akrobatickém rokenrolu předvedli vicemistři ČR v kategorii A Radka Hlaváčková a Josef Michalička a vicemistři ČR v seniorské kategorii B Karolína Pastrňáková a David Růžička. Krásnou podívanou, při které se až tajil dech, jsme odměnili nadšeným potleskem. Následovalo losování tomboly, jejíž hlavní výhrou byl poukaz na zájezd v hodnotě 15 000 korun. Ale i dalších 16 výher v hlavním slosování a 150 přímých cen našlo své nové majitele, takže radosti bylo dost. A pak už se jen tančilo a tančilo, a to do časných nedělních hodin.

Celkem se přišlo bavit skoro 400 návštěvníků a poslední z nich odcházeli do svých domovů až ráno. Třináctý ples města Týnce nad Sázavou je tedy za námi, tak ať žije ten příští – s pořadovým číslem 14. Uskuteční se 3. února 2018 opět ve Společenském centru a už teď víme, že nám opět bude hrát kapela Horváth Band. Co zatím ještě ladíme, je program. Pokud máte nějaký zajímavý tip, dejte nám o něm vědět prostřednictvím e-mailu: moravkova@mestotynec.cz.

Lenka Morávková

Do Křečovic se vrátila brána z kultovní komedie

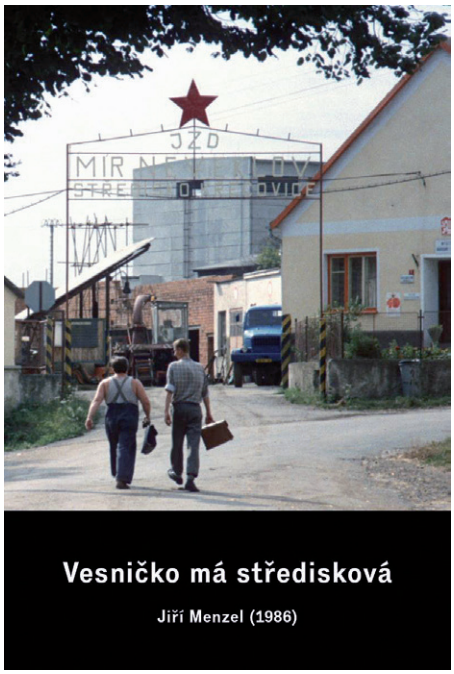

Kovová brána z kultovní komedie Jiřího Menzla Vesničko má středisková je opět na svém místě, tedy u vjezdu do zemědělského družstva v obci Křečovice. Vrátila se sem po dlouhých 30 letech. I když se jedná o kopii (vyrobil ji místní zámečník/kovář podle předlohy filmového originálu, který se nedochoval), vzbuzuje emoce u místních i návštěvníků. S nostalgií vzpomínají na zdejší natáčení filmu, který patří k pokladům české kinematografie.

Pamatujete? Raz, dva... hop – to si po ránu návsí vykračuje jednotným krokem řidič Pávek se svým „momentálně zaostalým" závozníkem Otíkem. Jdou vstříc bráně zdobené rudou pěticípou hvězdou a nápisem JZD Mír Neveklov středisko Křečovice. Přijeďte zavzpomínat! Ale pozor – Křečovice už dávno nejsou skanzenem, v němž se zastavil čas. Staví, opravují a budují, co jim obecní rozpočet dovolí. A není toho málo. Třeba čistírna odpadních vod, zateplení základní školy, zahrada mateřské školy, spolkový dům...

Neveklov rozšířil školku a buduje infrastrukturu, chce přilákat nové obyvatele

Moderní prostory nabídne nový pavilon mateřské školy v Neveklově. Zároveň zvýší současnou kapacitu předškolního zařízení o 25 dětí. Stavba byla v únoru úspěšně zkolaudována a sloužit začne od září letošního roku. Náklady, včetně vybavení a úpravy školní zahrady, dosáhnou 7,5 milionu korun, řekl neveklovský starosta Jan Slabý.

„Celková kapacita naší mateřské školy je 95 dětí. Má tři třídy v základní budově a další, čtvrtou třídu máme v budově základní školy," doplnila ředitelka MŠ Neveklov Eva Břicháčková. Velký zájem o místa v neveklovské školce mají podle ní i okolní obce. „Těšíme se na zápis, až přijdou noví rodiče, můžou se podívat i do nové budovy, jak to tam vypadá, ještě z jara budeme předělávat zahradu, která bude obsahovat nové herní prvky, kousíček dopravního hřiště, budou tam i záhonky pro environmentální výchovu dětí," dodala ředitelka.

Rozšíření školky je jedním z opatření, kterým chce Neveklov přilákat do města nové obyvatele. Modernizuje také infrastrukturu, nabízí stavební pozemky a rozšiřuje občanskou vybavenost. V blízké budoucnosti by v Neveklově mohlo najít nový domov až 100 rodin.

Starosta připomněl, že nový školní pavilon město vybudovalo s pomocí dotace. Podobným způsobem v uplynulých letech mimo jiné modernizovalo čistírnu odpadních vod, zateplilo hasičskou zbrojnici, dům s pečovatelskou službou, zdravotní středisko, sokolovnu a internát pro studenty nebo revitalizovalo historické centrum.

Ve spolupráci s partnery, firmami Hoss a Flossman, se městu podařilo přestavět nedokončené a chátrající nákupní středisko na náměstí na víceúčelový dům, kde vedle sídla radnice, informačního centra, prodejny potravin, dvou obchodů a cukrárny vzniklo také 41 bytů. V současnosti město nabízí k prodeji 30 stavebních pozemků, v případě zájmu je připraveno vybudovat inženýrské sítě na dalších 30 parcelách. Stavební pozemky nabízejí v Neveklově také soukromí majitelé. „Klademe nesmírný důraz na infrastrukturu, protože chceme-li rozvoj sídla, infrastruktura je naprosto určující záležitost, proto mluvíme o čistírně odpadních vod, proto mluvíme o historickém centru, obchodní síti, zdravotnictví, mluvíme o vodním přivaděči, který jsme dělali zhruba před pěti lety a který zabezpečuje dostatek vody pro naše sídlo," konstatoval starosta.

Město vybudovalo také tři dětská hřiště – v sídlišti, mateřské škole a v tloskovském parku. V oddechové zóně parku v Tloskově plánuje postavit nákladem kolem osmi milionů korun také zázemí pro sportovce. Letos a příští rok se chystá investovat do oprav chodníků, hotový je už například bezpečnostní ostrůvek za 1,2 milionu korun. „Daří se nám snižovat investiční náklady – ostrůvek měl původně stát 1,8 milionu korun. S velkou úsporou jsme také revitalizovali čistírnu odpadních vod nebo vybudovali inženýrské sítě pro rodinné domy," vypočítal starosta.

O budoucnost Neveklova se Jan Slabý nebojí. Trápí ho ale jiná věc – obecné vylidňování venkova, které však není důsledkem špatné práce místních samospráv, ale řady byrokratických rozhodnutí, která nemohou obce ovlivnit. Jako příklad uvedl nedávné zrušení pobočky spořitelny v Neveklově. „Město s takovým dynamickým rozvojem a zavřou nám tady banku. Je to zcela fatální pro náš další rozvoj – vadí to nám, občanům, podnikatelům a hlavně důchodcům. Spořitelna tady byla 100 let a i přes tvrdá jednání s jejím vedením se nám rozhodnutí o uzavření pobočky nepodařilo zvrátit. Neuvědomují si, že na vesnicích není peněžnictví byznysem, ale službou obyvatelům," posteskl si starosta.

K městečku se zhruba 2 500 obyvateli nebyl osud vždy příznivě nakloněn. V novodobých dějinách Neveklov nenávratně poznamenalo násilné vystěhování regionu během druhé světové války. Satisfakcí za válečné útrapy pro něj byla nová škola postavená před 20 lety. Rozvoj města tím ale zdaleka neskončil. Postupně se mění v zajímavé místo pro život. Nechybí tu nákupní středisko, malé obchůdky, ordinace lékařů ani knihovna a pošta.

jt

›››

Neveklov – obec, ve které chceme žít společně

Nadpis tohoto článku byl názvem prvního projektu, se kterým YMCA Neveklov začínala připravovat a organizovat aktivity pro občany Neveklova. První akcí byl Živý Betlém v roce 2004 a od té doby jej pořádáme každý rok, další významnou akcí je Dětský den, který bývá obvykle na začátku června v neveklovském parku.

Pořádáme i jiné akce a jejich společným znakem obvykle bývá spolupráce s jinými spolky, institucemi a dalšími aktivními lidmi. Nejlépe je to vidět právě při Dětském dni, na jeho organizaci se například v loňském roce podíleli studenti Obchodní akademie Neveklov (spolek DOORS) a jejich paní učitelka Miroslava Hulanová, členové Sokola Neveklov – především maminky zajišťující fungování Herny, členové Okresního mysliveckého spolku Benešov, členové 10. skautského oddílu Neveklov, průvodkyně Zahradního klubu Dešťovka a také členové, dobrovolníci a přátelé YMCA Neveklov. Na dalších akcích jsme spolupracovali i se ZŠ Jana Kubelíka Neveklov nebo s Knihovnou Neveklov. Na financování Dětského dne a Živého Betléma se podílí Městský úřad Neveklov. Kromě toho, že zveme ostatní ke spolupořádání našich aktivit, tak se snažíme pomáhat i ostatním na jejich akcích – sem můžeme zařadit úklid parku, Mikulášskou zábavu pro děti v Sokolovně, velikonoční jarmárek nebo oslavu založení SDH Neveklov.

V roce 2016 YMCA Neveklov uspořádala sedm jednorázových akcí. První neveklovský festival her se konal v dubnu v sokolovně a navštívilo jej více než 60 účastníků, kteří si mohli zahrát tradiční i nové společenské hry. Dětský den v parku měl rekordní účast 180 dětí, soutěžilo se v 16 disciplínách, na jejichž pořádání se podílely i výše zmíněné spolky. Zajistili jsme dvě divadelní představení s Víťou Marčíkem, na jaře to byl Labyrint světa (představení proběhlo v prostorách ČCE Benešov) a na podzim představení O holčičce, která se ještě nenarodila (v neveklovském kině). Před Vánoci jsme uspořádali již tradiční Živý Betlém, jehož součástí byla dramatizace příběhu o narození Ježíška a poslech vánočních písní v podání kapely Candles. YMCA Neveklov pořádá i vzdělávací akce, ve spolupráci se zahradním klubem Dešťovka byly uspořádány dvě přednášky pro rodiče, a to Jakou školu pro mé dítě a Finanční gramotnost pro rodiče.

Kromě jednorázových akcí pořádáme aktivity, které se pravidelně opakují. Již třetím rokem probíhá kurz paličkování pod vedením Ladislavy Pokorné. Krajkářky také uspořádaly výstavu krajek v Infocentru. Dvakrát měsíčně se scházejí děti v knihovně, kde hrají společenské hry, v rodinném centru YMCA Neveklov (v kině) každý týden rodiče s dětmi tvoří a vyrábějí a od podzimu probíhají pod vedením YMCA Neveklov (a studentek OA) sportovní hry ve školní tělocvičně.

Dalšími akcemi zasahuje YMCA Neveklov i mimo obec, patří k nim pobyt rodin na táborové základně Vlčice u Staňkovského rybníka a spolupráce na akcích YMCA v České republice. U Staňkovského rybníka, v čistém prostředí v lese a bez elektřiny, proběhl společný pobyt rodin již počtrnácté.

YMCA Neveklov je součástí zastřešující organizace, kterou je YMCA v České republice. S ní sdílíme společné poslání, podílíme se na vedení organizace a spolupracujeme při pořádání celonárodních akcí. Jednou z nich je kampaň #NENÍMITOJEDNO, její webové stránky najdete samozřejmě na internetu (nenimitojedno.eu), kampaň sbírá názory mladých lidí na to, co jim není jedno. Zapojila se i YMCA Neveklov, o projevení názoru jsme žádali účastníky Dětského dne. A co vadí neveklovským dětem a mladým lidem? Odpovědi byly různorodé, velmi často se objevovaly problémy se vztahy v rodině, hlavně když se členové rodiny hádají. Další velkou skupinu tvoří problémy ve škole. Děti také mají obavy o bezpečnost, často jim vadí, že jejich rodiče kouří, nelíbí se jim nepořádek v okolí, ale i to, že je většina dětí zalezlá u počítače a nechodí ven. Cílem kampaně není jen sbírání názorů, v další fázi bychom rádi hledali způsob, jak s vyřešením problémů pomoci.

Činnost YMCA Neveklov pokračuje dále i v letošním roce, pravidelně v pondělí probíhají sportovní hry ve školní tělocvičně od 17 hodin, dvakrát měsíčně v pondělí od 16 hodin hrajeme společenské hry v knihovně, v pondělí v 16 hodin se scházejí krajkářky v Rodinném centru YMCA a v úterý od 16 hodin probíhá výtvarné tvoření rodičů s malými dětmi v Rodinném centru YMCA. Jednorázové akce připravujeme a plánujeme, Dětský den by měl proběhnout v neděli 4. června.

Markéta Doušová

V Mateřském centru Hvězdička cvičí i miminka

Cvičení miminek v Mateřském centru Hvězdička probíhá každou středu dopoledne pod vedením certifikované lektorky Petry Kyselkové. Zeptali jsme se jí, jak cvičení s miminky probíhá, co je důležité a s čím se rodiče a děti během cvičení seznámí.

„První rok života je velmi důležitý vzhledem ke správnému psychomotorickému vývoji v dalších letech a prevenci budoucích možných problémů s pohybovým aparátem ve školním věku a dospělosti. V našich lekcích se seznámíte s aktivitami, které vhodným způsobem stimulují a podporují psychomotorický vývoj. K rozvoji používáme spoustu jednoduchých pomůcek (balónky, kostičky, kroužky, kelímky, chrastítka atd.), které rodiče mohou využívat i doma. Nedílnou součástí jsou malé balanční pomůcky a velké cvičební balóny, různé prolézačky, nestabilní podložky, tunely, schůdky. Cvičení doprovázíme básničkami," popsala Petra Kyselková.

Miminka jsou rozdělena do lekcí podle věku. Ve skupince pro zhruba tří až šestiměsíční děti je cvičení zaměřeno na rozvoj polohy na bříšku, otáčení nebo úchop hračky. Skupinka dětí ve věku šest až devět měsíců procvičuje plazení a dle individuální zralosti trénuje „naklekávání" s přechodem na lezení, prostorovou orientaci a jemnou motoriku. S dětmi ve věku od devíti do 12 měsíců se individuálně procvičuje lezení – přes vertikální lezení (u opory) k prvním samostatným krůčkům – a jemná motorika.

„Během cvičení děti k ničemu nenutíme, pouze motivujeme. Chceme, aby si lekci miminko i rodič užili a strávili aktivně společné chvíle," dodala Petra Kyselková. Pravidelným cvičením se podle ní zvyšuje také sociální stabilita děťátka. Děti, které navštěvují pravidelně větší kolektiv, nemají v pozdějším věku problém zapadnout do kolektivu svých vrstevníků. Do kurzu je možné se přihlásit kdykoli v průběhu roku.

Houmr RUN – závod pro celou rodinu

Třetí ročník závodu Houmr RUN, který se uskuteční 25. června v zámeckém parku na Konopišti, bude pestřejší a rozhodně výživnější. Kromě tradičního zážitkového běhu v přírodě na trati dlouhé devět kilometrů čeká na zdatné běžce výzva v podobě Double HOUMRu, tedy 18kilometrového běhu. Mladší generace může změřit své síly v dětském překážkovém běhu.

„Jelikož i my jsme rodiče a sport je náš velký životní kůň, tak i našim dětem se snažíme dopřát. Je úžasné, jak právě děti jsou obrazem svých rodičů, a myslíme si, že tohle je to ‚nej', co chceme nabídnout našemu okolí," řekla za organizátory Eliška Růžičková.

Pro všechny závodníky budou připraveny medaile, zajištěn pitný režim, drobné občerstvení, točená limonáda od Ferdinanda a samozřejmě ceny pro vítěze, a to včetně všech dětských kategorií. Nebude chybět ani hudba a program pro děti v režii DDM Benešov.

Kapacita závodu je omezena. Organizátoři doporučují se předem registrovat na www.houmrrun.cz, kde zájemci najdou i podrobnosti o závodě. Informace jsou také na facebooku Houmrrun.cz-Benešov.

Eliška Růžičková

Kulturní a informační centrum Benešov chystá zajímavé akce

Pomalu se loučíme se zimou a čekají nás první jarní dny, které nám určitě přinesou novou pozitivní energii. K příjemné náladě tohoto období by chtělo přispět i Kulturní a informační centrum Benešov několika zajímavými událostmi. Pojďme se společně podívat, co nás čeká v průběhu prvních jarních dní až do konce letních prázdnin.

Příznivci hudebního festivalu **Jaro Josefa Suka** se mohou těšit na již 26. ročník, který začíná Zahajovacím koncertem 20. dubna od 19:30 v sále KD Karlov. Na 8. května je připraven Sborový koncert od 19:30 v Aule Gymnázia Benešov a Komorní koncert 25. května od 19:30 v Městském divadle Na Poště tuto již tradiční hudební událost ukončí.

Poslední dubnová a prý magická filipojakubská noc je velmi starý a dodnes živý zvyk, který se nese ve znamení ohňů, čar a kouzel. Ne každý má však možnost strávit tento večer se svými přáteli u ohniště, a proto jsme pro vás připravili, stejně jako loni, oblíbené **Benešovské čarodějnice**. Od 17:00 do 22:00 si za doprovodného programu pochutnáte na opékaných špekáčcích a tradičním benešovském pivu Ferdinand.

Posledním dubnovým dnem začíná to pravé vítání jara a oslava přírody. I my vás zveme na skvělou slavnost, a to hned následující den, 1. května, kdy už od 9:00 je připraven tradiční **Benešovský jarmark**. A program je vskutku bohatý, každý si najde to, co mu udělá radost. Po slavnostním zahájení jarmarku zástupci vedení města, které nad akcí přebírá záštitu, na podiu Masarykova náměstí přivítáme celou řadu hudebních hostů, jako jsou Benešáček, Dechový orchestr ZUŠ J. Suka, jihočeská dechovka Babouci, Vejvodova kapela, Big Band Pacholata, Horváth Band, a těšit se můžete i na Františka Nedvěda. Od 17:00 své hity zazpívá Michal Hrůza s kapelou Hrůzy a na jejich vystoupení od 18:00 naváže půvabná slovenská zpěvačka Kristína. Od 19:00 přivítáme hlavního hosta programu, známou kapelu Čechomor. Během celého dne se můžete na Malém náměstí projít staročeským jarmarkem a vybírat si ze široké nabídky dobových produktů. Děti si tento den užijí v tvořivých dílničkách i při soutěžích, které připravuje DDM Benešov s doprovodným programem včetně lunaparku na parkovišti Pod Brankou.

Po prvomájových oslavách měsíce lásky mírně zvolníme a přeneseme se do romantické atmosféry konopišťského zámku za unikátním kulturním zážitkem v podání tří světových operních pěvců. Koncert **Tři tenoři,** na kterém Arda Dogan z Turecka, Paolo Lardizzone z Itálie a Jose Manuel Montero ze Španělska zazpívají atraktivní árie, folkové písně a symfonické skladby za doprovodu Severočeské filharmonie Teplice pod vedením dirigenta Alfonsa Scarana, uvádíme 23. června ve 20:30 v Přírodním divadle Konopiště.

Pomalu se přibližují letní prázdniny – a ty se vždy nesou v duchu mnoha různých, především open air akcí v celé naší zemi. Naše město bude mít tu čest zařadit se mezi místa v ČR, která svým občanům dokáží nabídnout velkorysý kulturně-společenský program. Rozhodli jsme se pokračovat ve veleúspěšném projektu **Benešov City Live**, který KIC Benešov představilo v průběhu jednoho loňského červencového týdne. Tato jedinečná událost se od 12. července do 27. srpna uvede jako velmi kvalitní multižánrový festival s mnoha kulturními zážitky a novinkami včetně Letního kina na Masarykově náměstí.

Kultura lidi baví a spojuje a naším přáním je, abychom dokázali toto její poslání naplnit. Těšíme se na vás nejen na našich zmíněných akcích, ale i na těch, které pro vás rádi pravidelně připravujeme.

Pivovaru Ferdinand je 120 let

Historie pivovaru Ferdinand v Benešově, tak jak ho známe dnes, se začala psát před 120 lety. Tehdy krachující pivovar na okraji města koupil František Ferdinand d´Este a vystavěl tu zcela nový. Významné výročí připomene především na tradičních akcích, ale chystají se i speciální.

Oslavy 120 let budou v pátek 19. května a sobotu 20. května. V pátek se otevřou brány pivovaru (i jindy běžně nepřístupné) a sobota bude patřit veteránům. Milovníci starých vozů tu uspořádají třetí ročník akce s názvem Veteráni s Ferdinandem. Návštěvníci také budou moci zhlédnout ve výjimečných kulisách pivovaru divadelní hru Audience v podání pražského Divadla D21.

Mezi tradice už patří festival pro příznivce tvrdší muziky Punk Rock for Ferdinand, který se uskuteční 8. července. Klasické pivovarské slavnosti se letos pod hlavičkou 120 let budou konat 9. září. Kromě toho se v průběhu léta chystá i pochod či výstava.

Vyjde také unikátní brožura o historii pivovaru, kterou napsal historik Michal Horáček. Připomíná pivovarnictví v Benešově před koupí areálu arcivévodou a další historické momenty až po současnost. Poslední podobná brožura byla vydaná před dvaceti lety.

Pivovarské deputátky

Dárkem k letošnímu výročí se staly náhodně objevené žetony, které dostávali zaměstnanci pivovaru za první republiky jako deputát. Za jeden „poukaz“ si tehdy mohli vyzvednout litr piva. Hodnota těchto mincí je v současnosti kolem pár stokorun, pro samotný pivovar má však cenu velkou, především historickou. Žetony pivovaru věnoval Zdeněk Kovářík, který zde pracoval přes 30 let a nedávno odešel do důchodu.

Na rubu žetonu je napsáno „Státní pivovar Benešov“, to znamená, že se používaly v období první republiky. Benešovský pivovar byl totiž roku 1921 zestátněn a po okupaci v roce 1939 spadl pod přímou správu protektorátních orgánů s dosazeným německým dohledem.

„Z historie se toho tady mnohé nezachovalo. Máme velkou radost, že se k nám mince dostaly, a děkujeme za to panu Kovářikovi. Jsou čtyři a nechali jsme je vyčistit. Přemýšlíme o tom, že bychom nechali vyrobit například repliky nebo nějaké upomínkové předměty,“ řekl Václav Vyvadil z obchodního oddělení pivovaru.

Mince měl Zdeněk Kovářík doma. Našel je před lety zapadlé v pivovaru a tím je zachránil. „Asi před patnácti lety, když se opravovala laboratoř, tak se vyměňoval nábytek – skříně, stoly, a tam byly schované,“ vzpomíná Kovářík. Sám si na jejich používání nepamatuje, začal se tedy pídit po tom, jak to tehdy v benešovském pivovaru s žetony fungovalo.

„Zašel jsem k manželům Vávrovým, kteří také v pivovaru pracovali. Paní Vávrová tu byla vedoucí laboratoře a i její otec dělával v pivovaře. Ona si pamatuje, že s těmi penězi chodila tátovi pro deputát,“ doplňuje Kovářík s tím, že se pivo vydávalo ze dvou okének. „Rampa, po které se jde dnes do kanceláří a do šaten, ta vypadala trochu jinak, a tam se deputát dostával. Stáčel se do dvoulitrových lahví s patentem, anebo se uzavíraly korkovým špuntem,“ dozvěděl se.

Deputátní minci, neboli deputátku, podle sběratelů opravdu dostával zaměstnanec na přilepšenou od pivovaru a hodnotu určitě mají. „Měla to většina pivovarů nejen ve formě mincí, ale i papírových stvrzenek. Je to pěkný kousek do pivovarské historie,“ poznamenal Miroslav Hrubeš, sběratel pivních suvenýrů.

Obecně byl tento zvyk v České republice zrušen až roku 1952 „dělnickou“ vládou jako přežitek. Podle některých informací při nedostatku drobných na konci první světové války či těsně po ní mohly plnit tyto žetony v omezené míře i funkci oběživa.

Podle serveru „pokladypodnami“ byl nárok na známky zahrnut i v kolektivních smlouvách zaměstnanců, kde se udávala také spotřeba v litrech na osobu. Například úřednice měly nárok na jeden litr denně, úředníci a dělníci pak až na tři litry piva denně. Na pivních známkách býval vyražený název pivovaru a označení v litrech, raritami jsou především známky z malých pivovarů.

mz

Benešovská hasičská liga, to jsou výkony i přátelská setkání

Jako již tradičně byly loňské letní měsíce zasvěceny hasičskému sportu – proběhl již devátý ročník Benešovské hasičské ligy (BNL). Tato liga spojuje nadšence hasičského sportu a během letních víkendů pořádá soutěže

v požárních útocích. Není to zdaleka jen o sportovních výkonech, ale i o setkávání se s ostatními dobrovolnými hasiči a příznivci tohoto sportu.

Kvalita požárního sportu se rok od roku zvedá, naše liga se ve velké konkurenci nenechá zahanbit a vychovává ty nejlepší. Letos to nebylo poprvé, kdy jeden z týmů dosáhl na příčku nejvyšší a stal se mistrem republiky v požárním útoku – podařilo se to SDH Dalovy, který napodobil úspěch svého předchůdce SDH Chářovice. Na to, kdo bude mistrem pro následující sezónu, si budeme muset počkat.

Devátého ročníku BNL se zúčastnilo více než 50 družstev mužů a 25 družstev žen. V nové sezóně předpokládáme minimálně stejnou účast, ne-li vyšší. Přípravy na novou sezónu jsou již v plném proudu nejen ze strany rady Benešovské hasičské ligy, která připravuje změny v organizaci a atraktivitě soutěží, ale i ze strany soutěžících. Ti již teď pilně trénují a stmelují kolektiv. I když mezi týmy panuje určitá rivalita, všichni jsou „v jednom týmu“ a pomáhají si za každé situace. A v tomto duchu bychom chtěli pokračovat i v následujících sezónách.

Aktuální zprávy, termíny soutěží, fotky, videa a zkrátka vše okolo naší ligy naleznete na stránkách www.bnliga.cz. Máte-li volný víkend, přijďte se podívat, nebo třeba si i zasoutěžit.

Katka Škvorová

Votičtí strážníci jezdí novým vozem

Strážníci Městské policie Votice se mohou od ledna pochlubit novým služebním vozidlem. Se Škodou Octavií combi třetí generace s obsahem motoru 1.8TSI a výkonem 132 kW si rozhodně neudělají ostudu, což se nedalo říci o předchozím automobilu, kterým jezdili od roku 2008.

„Šlo o zastaralé vozidlo, které nesplňovalo technické parametry pro výkon služby a svojí vizáží neodpovídalo zákonu o obecní policii. Ten stanovuje, jak má být auto polepeno, v případě městské policie má být základní barva automobilu bílá, nikoli modrá, jak tomu bylo původně," vysvětlil místostarosta Martin Rataj, který se činností městské policie zabývá.

Pořizovací cena vozidla byla po slevách přes půl milionu korun včetně DPH. „Výběrové řízení vyhrála firma Porsche České Budějovice. Dodány byly dva automobily, jeden pro městskou policii, druhý pro potřeby vedení města," dodal Rataj s tím, že původní modrá fabie, se kterou strážníci jezdili ještě začátkem roku, bude zbavena polepů a využívat ji budou pracovníci odboru životního prostředí, kteří dosud jezdili „do terénu" felicií z roku 1998. Co se týče nové čtyřkolové posily městské policie, je speciálně upravená pro potřeby strážníků. Ti si pochvalují zejména nadstandard – o pět centimetrů zvýšený podvozek a zesílený spodní kryt motoru. Díky tomu se strážníci dostanou i do míst, kam se se starým vozidlem dostávali jen obtížně, například do chatových oblastí nebo do některých odlehlejších částí osad města. „K výbavě vozidla patří přední a zadní kamera, určená k dokumentaci přestupků, vysílačka, práškový a sněhový hasicí přístroj a bezpečnostní přepážka, která odděluje zavazadlový prostor. Samozřejmostí jsou omyvatelné potahy zadních sedadel," vyjmenoval výbavu nového automobilu vrchní strážník Luboš Bindl. Jeho kolega Martin Prokeš dodal, že v dohledné době plánují pořídit do zavazadlového prostoru klec pro převoz psů.

Jana Špačková

ZŠ Postupice hlásí: Mise Afrika úspěšně završena

Čtyři balíky plné učebních pomůcek, obuvi, sportovních potřeb a společenských her poslala v uplynulých měsících Základní škola Postupice do daleké africké Zambie. Obsah zásilek byl určen dětem z pěti tamních škol. To, že k adresátům balíky skutečně dorazily, si Postupičtí ověřili na facebookových stránkách projektu. Na zveřejněných fotkách děti například viděly nové majitele svých „starých" cviček a sandálků, sledovaly, jak jejich afričtí vrstevníci hrají Člověče, nezlob se nebo Černého Petra, jakou radost mají z českých sešitů, omalovánek, pastelek a tužek. „Akce se vydařila a předčila naše očekávání. Na začátku března jsme poslali poslední, čtvrtý balík. Dohromady od náš šlo do Afriky skoro 110 kilogramů různých věcí – boty, učební pomůcky, tužky, sportovní potřeby, staré volejbalové sítě a míče," řekla postupická místostarostka Jana Jíšová. Postupické děti, jejich rodiče a další známé podle ní projekt nadchl, i když se potvrdilo, že největší účinek mělo přímé oslovení potenciálních dárců. „Nebyl ani problém rozhodnout, že výtěžek z vánoční besídky tentokrát pošleme do Afriky," dodala místostarostka. Nejtěžší podle ní byla konečná realizace – odeslat nashromážděné věci adresátům. „Poštovné za jeden balík se totiž vyšplhalo k 4 000 Kč, takže příště by možná bylo lepší poslat místo balíků přímo peníze," konstatovala Jana Jíšová.

Malá rekapitulace na závěr:
Od dárců se vybralo 7 685 korun, k tomu se přidalo 3 960 korun za sběr papíru a 13 658 korun z výtěžku dobrovolného vstupného a prodeje na vánoční besídce, dohromady tedy 25 303 korun. Z nich se zaplatilo poštovné 14 113 korun za čtyři balíky a za zbylé peníze organizátoři nakoupili výtvarné a sportovní potřeby nebo stolní a karetní hry, které do zásilek přidali.

Zda se podobnou akci v takovém rozsahu ještě někdy podaří Postupickým zopakovat, se zatím neví. Jisté ale je, že chtějí zůstat v kontaktu s některou z afrických škol a alespoň jednou ročně ji nějakým způsobem pomoct. Plánují také uspořádat besedu s organizátorkou afrického sbírkového projektu, šestadvacetiletou Terezkou, která jako dobrovolnice loni odjela s kamarádem Lukášem vyučovat děti do zambijské obce Rufunse. V dubnu její mise končí a vrátí se do České republiky.

Pro postupickou školu to nebyla první charitativní akce. Před časem pomáhala potřebným v rámci projektu Adopce na dálku. Pro podrobnější informace jděte na www.basungu.cz nebo se podívejte na facebook – Výlet do Afriky.

Když se Sázavští baví…

… slzy smíchu doslova tečou proudem. Nevěříte? Tak zapátrejte v přiložených fotografiích z letošního masopustního průvodu. Rozum zůstává stát nad tím, kam až je lidská kreativita schopna zajít. Čerti, rytíři, Karkulka s vlkem, rodina pravěkých lidí… i Zpravodaj Posázaví byste v záplavě pestrých kostýmů našli. Ivanko Danešová, děkujeme!!!

Sympozium vinutých perel a Velikonoce na Františku

Příležitost vidět při práci „vinutkářky“, zkusit si pod jejich vedením vlastnoručně vyrobit skleněný korálek, pozorovat um zručných floristů nebo si vyzdobit křehkou kraslici budou mít návštěvníci Centra sklářského umění v huti František v Sázavě. Uskuteční se zde dvě zajímavé akce – **Sympozium vinutých perel** (7.–9. dubna) a už tradiční **Velikonoce na Františku** (8.–9. dubna).

V pátek 7. dubna uvidí návštěvníci, jak se nad kahanem navíjejí skleněné perly. Nevšední podívaná by to mohla být zejména pro školy nebo rodiny s dětmi. Sympozium se v sobotu i v neděli prolne s programem Velikonoc na Františku a i v něm budou mít zájemci možnost vyzkoušet si výrobu korálků.

Vinutí perel je tradičním řemeslem horských vesniček, které do Čech přinesli němečtí skláři z Itálie. Ve světě existují místa výrobou korálků proslavená a šperky z nich jsou součástí běžného denního nošení i luxusních sbírek. Výroba spočívá v natavení skleněné tyčky nad plamenem hořáku a následném navinutí na kovový drát, takzvaný mandrel, který má povrch z kaolinu. Od tohoto technologického postupu je odvozen název „vinuté perle“. Horké korálky se tvarují pomocí forem, pinzet a dalších sklářských pomůcek a mohou se zdobit například skleněnou drtí, skleněnými „nitěmi“, plátkovým zlatem nebo stříbrem.

Víkendové Velikonoce na Františku budou oslavou svátků jara. Nabídnou vše, co k nim patří – trhy s rukodělnými dárky, rytí skleniček, zdobení kraslic nebo pletení pomlázek. V pestrém programu nebude chybět ani květinová dílna, soutěž skřítka Kerblíka či loutkové divadlo. Půvab svátků jara připomene také floristická show mistrů České republiky Kláry Franc Vavříkové a Jarka Kokeše.

Osud bývalé sklářské huti František zpečetilo vybudování nových provozů skláren a nových výrobních hal v Sázavě. Její význam klesal a pomalu chátrala. V roce 2010 byla zapsána na seznam kulturního dědictví ČR. Její záchranu si vzala za své Nadace Josefa Viewegha Sklářská huť František. Rekonstruovala ji nákladem přes 130 milionů korun s pomocí dotace z Integrovaného operačního programu a otevřela v ní Centrum sklářského umění. Nabízí vzdělávací programy pro školy, rezidenční a tvůrčí pobyty pro studenty, začínající umělce, odborníky i širokou veřejnost.

Mostek přes náhon Na Kácku v Sázavě projde opravou

Mostek přes náhon Na Kácku v Sázavě projde celkovou rekonstrukcí. Stavbu důležitou pro zásobování rekreačního areálu na sázavském ostrově poškodily v uplynulých letech povodně a je v havarijním stavu. Předpokládané náklady na její opravu byly vyčísleny na 1,6 milionu korun, z toho 1,5 milionu korun pokryje dotace od Středočeského kraje. Stavební úpravy zajistí firma SILMEX, s.r.o.

„Oprava začne v březnu a hotova by měla být do konce června, aby sázavský ostrov nezůstal před sezonou odříznutý od světa,“ řekla Klára Škvorová z Městského úřadu v Sázavě. Během rekonstrukce bude ostrov přístupný pouze pro pěší, a to přes lávku nedaleko jezu.

Město se letos chystá investovat i do dalších místních komunikací. Plánuje první etapu výstavby silnic a chodníků v ulicích Opplova, Pavly Fořtové a Verisova. Snahou je zabezpečit kvalitní podmínky pro automobilovou i pěší dopravu v této části města. Součástí prací bude položení nového asfaltového povrchu vozovky, výstavba vjezdů k jednotlivým nemovitostem, vybudování 45 parkovacích míst včetně tří míst pro invalidy, vybudování chodníků a ploch pro kontejnery na komunální odpad. Projekt zahrnuje také doplnění veřejného osvětlení a sadové úpravy. Odhadované náklady ve výši kolem 11 milionů korun zaplatí město ze svých zdrojů. Připravuje také dostavbu chodníků v ulici Budínská ke křižovatce s ulicí Nádražní.

Klášter Sázava zve na výstavu, koncert i Květinový den

Výjimečně před oficiálním zahájením turistické sezony se letos Klášter Sázava otevřel nedočkavým poutníkům, výletníkům a příznivcům sv. Prokopa už 25. března, tedy v den 964. výročí světcovy smrti a jeho „narození pro nebe“. Návštěvníci se jménem Prokop, Prokůpek, Prokopka… měli v tento den vstup zdarma.

Od dubna do října budou mít příchozí možnost zhlédnout ve vestibulu hlavní klášterní budovy volně přístupnou panelovou výstavu nazvanou Slovanské hlaholské písemnictví a klášter Emauzy. Odkazuje na dějiny sázavského kláštera, slovanské písemnictví a jejich vztah k Emauzskému klášteru, který založil Karel IV. pod názvem „Na Slovanech“ a který byl pokračovatelem sázavské slovanské tradice.

Tradičními jarními akcemi v klášteře bude v sobotu 27. května již 10. ročník open air koncertu na severní zahradě, kde mimo jiné vystoupí i Marie Rottrová. O den později, v neděli 28. května, se uskuteční tradiční tzv. Květinový den na Sázavě, na kterém se podílejí spousty dobrovolníků, neziskových občanských spolků i jednotlivců včetně dětí a zahradnických škol. Letošní ročník má téma „Louka, pole, les“ a výtěžek akce podpoří obnovu zabílených fresek v křížové chodbě kláštera.

Další informace jsou na www.klaster-sazava.cz a nově také na https://www.facebook.com/klasterSazavaCR/.

jm

Sázavský pivovar: Z chátrajícího hospodářského dvora centrum zábavy a vzdělání

Foto: V. Trmal

Na břehu řeky Sázavy, ve stínu majestátního kláštera spojeného s legendou o svatém Prokopovi, stojí už stovky let. Jeho někdejší slávu ale pamatuje jen málokdo. Spíš než věhlas zdejšího piva se v současnosti skloňují jeho spadlé zdi, chybějící střechy, propadlé krovy, zarostlý dvůr, bezdomovecké dýchánky... Z historie objektu, který byl po staletí hospodářským zázemím sázavského kláštera, je zřejmá snaha předků o jeho zachování, rozšiřování a vylepšování. A to navzdory ranám osudu v podobě povodní, požárů a společenských změn, srovnatelným s pohromou husitských válek. Areál již několikrát doslova vstal z popela. Podaří se mu to znovu? Nový vlastník – firma Etorra – je o tom přesvědčen.

„Nemovitost jsme koupili se záměrem obnovit pivovarnictví v Sázavě a také rekonstruovat zchátralé podzámčí. Chceme zachovat tento kus historie pro další generace. A samozřejmě vidíme v celém projektu také ekonomický potenciál, neboť blízkost sázavského kláštera bude naši činnost vhodně doplňovat," říká jednatel společnosti Etorra s.r.o. Jan Dvořák. Připomněl, že před druhou světovou válkou bylo v tehdejším Československu kolem 1 000 malých regionálních pivovarů, v současnosti je jich pouze 350. „Jako vedoucí tohoto projektu jsem nesmírně šťastný, že u znovuzrození pivovaru mohu být – jsem vystudovaný stavař se vztahem k památkám a k pivu," poznamenal. Kolik bude záchrana bývalého sázavského poplužního dvora stát, zatím nedokáže říct, náklady na rekonstrukci ukáže stavební projekt, který se teprve zpracovává. O dotacích firma zatím neuvažuje a stanoven ještě nebyl ani termín realizace.

Kde se pivo vaří...

Poplužní dvůr s pivovarem býval významnou součástí benediktinského kláštera založeného na začátku 11. století poustevníkem Prokopem. Během husitských válek klášter zabrala šlechta, a i když byl později obnoven, po další dvě století živořil bez dostatečné hospodářské základny, která zůstala v rukou šlechty. První zmínky o poplužním dvoře v Sázavě jsou z roku 1547: „... pod klášterem stojí pivovar, v němž se vaří k rukám vrchnosti pivo na prodej do vesnic a to jedna várka za dva týdny. U pivovaru je sladovna a hvozd a komora na kvašení piva. Pod pivovarem je mlýn o třech sleženích a při něm stoupa."

Po třicetileté válce se podařilo částečným výkupem obnovit klášterní statky. V roce 1663 prodal Jan Viktorin z Valdštejna klášteru pustou tvrz s pivovarem, mlýnem a pilou, poplužní dvůr, městečko Sázavu, ves Vesce a pustý mlýn Kazkov. Tím se hospodářský dvůr stal opět majetkem kláštera, který započal s jeho obnovou. Nově zvolený sázavský opat Daniel Ildefonsus Nygrýn se pustil i do obnovy provozu pivovaru, který představoval nezanedbatelný zdroj finančních prostředků kláštera.

V rámci reforem Josefa II. byl klášter v roce 1785 zrušen a jeho majetek byl dán do správy náboženského fondu. V roce 1809 ho koupil v dražbě Vilém Tiegel z Lindenkronu s manželkou Barborou, jehož potomci ho v roce 1869 prodali Janu Friedrichovi z Neuberku, který ho v roce 1876 prodal Bedřichu Schwarzovi. V majetku jeho rodiny zůstalo panství až do roku 1945. Počátek současného neutěšeného stavu areálu souvisí s ukončením výroby v roce 1931. Následný vývoj událostí – okupace německými vojsky a změna režimu po únoru 1948 – byl pokračováním úpadku a devastace, který završil další vlastník, jimž byly státní statky. Důvodem rychlejší degradace objektů byla pravděpodobně i špatná údržba a péče sousedního státního pozemku – neudržované stromy a houstnoucí nálety poškodily střechy objektů hospodářského dvora i opěrné zdi klášterní zahrady.

Na konci roku 2015 byly zahájeny záchranné zajišťovací práce na jednotlivých objektech a projekční příprava jejich obnovy. V současné době je opravena střecha a krov stodoly a začaly se opravovat střechy ostatních objektů hospodářského dvora. Cílem rekonstrukce a revitalizace je zachránit jednotlivé budovy v areálu, navrátit jim pokud možno původní vzhled a částečně i jejich původní využití.

Foto: V. Trmal

Chvála zlatavého moku

Současný provoz areálu je, s výjimkou malé vodní elektrárny postavené v roce 2010, prakticky nulový. Jednotlivé objekty nelze kvůli dlouhodobě špatnému stavu užívat. Bohatá historie hospodářského dvora i odkaz jeho někdejších soukromých vlastníků jsou ale pro nového majitele velkým závazkem – chce areál znovuoživit a navrátit mu jeho genius loci. Plánuje zde vybudovat oázu klidu uprostřed města, která bude nabízet širokou škálu možností ke strávení času – hotel, pivovarskou hospodu, pivní lázně, wellness, letní kino, víceúčelový prostor pro expozice nebo produkce, hudební klub...

V rámci snahy o zachování alespoň části původního účelu se předpokládá obnovení pivovaru (po téměř 90 letech) – zlatý mok se tu bude vařit pro potřebu zdejších pivních lázní a pivovarské hospody. V domácím minipivovaru navíc vznikne expozice o historii vaření piva v Čechách a na Sázavě. S historií a obnovou areálu pak zájemce seznámí výstava v prostorách mlýna. Na tuto expozici budou navazovat jednotlivé interiéry a exteriéry obnovených budov, které budou dobově odpovídat jednotlivým objektům, a to včetně doplňků historické technologie pivovaru, sýpky či stájí. Zemědělskou činnost zde územní plán města nepovoluje. Všechny objekty hospodářského dvora proto dostanou novou náplň, která umožní nejen obnovu dvora, ale i fungování celého areálu. Vznikne tak multifunkční celek, kde se jednotlivé objekty a v nich prováděná činnost budou doplňovat a podporovat.

K naplnění této snahy ale nebude stačit jen dobrý úmysl, nemalý finanční vklad a invence architekta. Podmínkou úspěchu je také nezbytná součinnost všech, kteří se budou na záchraně a obnově areálu podílet. Obnovou a provozem areálu může získat nejen vlastník, ale i město Sázava, jeho obyvatelé a návštěvníci. Významná architektonická a krajinotvorná dominanta města se současně stane společenským a kulturním centrem, které nabídne také zajímavé pracovní příležitosti.

jt

Ve Struhařově byly k vidění kapitální trofeje zvěře ulovené na Benešovsku

Daňčí, mufloní nebo srnčí trofeje zvěře ulovené v mysliveckém roce 2016 v územních správních celcích Benešov, Vlašim a Votice představila chovatelská přehlídka ve Struhařově. Návštěvníci měli možnost vidět 930 trofejí. Nechybělo ani několik preparátů daňků, srnců a muflonů. „Bylo tak zároveň možné porovnat práce preparátorů z různých dílen," uvedl předseda myslivecké komise Okresního mysliveckého spolku Benešov Zdeněk Kůta.

Výstava trofejí je nejen místem setkání myslivců z regionu, především mysliveckých hospodářů, kteří mohou diskutovat o naplňování záměrů mysliveckého hospodaření, o pozitivních i negativních trendech vývoje populací zvěře, chovatelských cílech a celkové koncepci myslivosti v příslušné oblasti. „V sále nebylo vidět jen lidi v zeleném, přišla i laická veřejnost, ženy a děti, protože toto setkání má také neobyčejný společenský rozměr. Potkávají se tu lidé z celého okresu, kteří se třeba dlouho neviděli," upozornil první místopředseda Okresního mysliveckého spolku Benešov Jan Slabý.

Přehlídce předcházelo fundované posouzení stavu mysliveckého hospodaření v regionu. Předložit trofeje na přehlídku je každoroční povinností každého uživatele honitby. Odborníci zjišťují, zda byla zvěř lovena podle zákona, a posuzují její chovnou kvalitu, a to na základě rohů, parohů a parůžků roháté a parohaté zvěře včetně lebky, zbraní prasete divokého, lebky a kůže šelem. Z významných trofejí pak členové komisí vybírají kandidáty na medaile, jež se pak udělují na mezinárodní výstavě konané jednou za pět let.

Podle Zdeňka Kůty byla na výstavě k vidění mimo jiné nádherná kolekce kapitálních trofejí muflonů. „Je tady 12 medailových kapitálních muflonů. Nejlepší populace žije v oblasti Dalešic a Stranného podél Vltavy, kde se jedná o špičkový chov ve volné přírodě," dodal. Jeho slova potvrdil také jednatel Okresního mysliveckého sdružení Vojtěch Poslušný: „Mufloní zvěř je u nás na velmi dobré úrovni, srnčí v takové kvalitě nemáme."

Ve Struhařově se přehlídka uskutečnila už podruhé a zdá se, že zde na nějaký čas zakotví. Podle Vojtěcha Poslušného se obec nachází prakticky uprostřed okresu a sál zdejší restaurace nabízí kvalitní zázemí.

Okresní myslivecký spolek Benešov má 1 146 členů, kteří jsou členy 87 mysliveckých spolků a tří honebních společenstev. Vlastní líhňařské středisko pro odchov bažantů v Maršovicích, kde se ročně vylíhne až 15 000 bažantích kuřat, která slouží pro potřeby honiteb. Spolek prostřednictvím myslivecké komise spolupracuje s referáty životního prostředí obcí s rozšířenou působností a konzultuje s nimi otázky chovu zvěře, veterinární problematiky nebo myslivecké legislativy.

jt

Nová sezóna v Cirgusu Benešov

Mnozí z vás už jistě zaznamenali, že se v Benešově, ve dvoře s vchodem z Pražské ulice 295 nebo z parkoviště za „šatlavou" něco děje. V minulém roce se tu podařilo alespoň na chvíli otevřít provozovnu – občerstvení Cirgus jako startupový projekt sociální firmy CestoKam s.r.o.

Letos bychom rádi zahájili novou sezónu už v dubnu. Od května, kdy snad bude tepleji, se pak u nás začnou odehrávat i různé kulturní a společenské akce. Během některých sobot přivítáme loutková divadélka pro děti, například Buchty a loutky, divadélko Víti Marčíka, některé večery pak zasvětíme hudbě, plánujeme třeba bluesový večer se St. Johnny, či čtení poezie. Budeme moc rádi, když se u nás na nějaké akci zastavíte. Od května by každou středu v odpoledních hodinách měly probíhat výtvarné dílničky pro děti různě tematicky zaměřené, třeba Den země, Den otevírání studánek.

Jestli čte tento článek nějaký pamětník benešovské šatlavy, prosíme ho, aby se za námi zastavil, či se nám ozval na e-mail cirgus@email.cz. Chtěli bychom sesbírat různé vzpomínky, fotografie a uspořádat z nich koncem léta a začátkem podzimu výstavu o tom, co se ve dvoře a sousední budově dělo za minulých režimů. Děkujeme již předem za spolupráci.

Těšíme se, že nás navštívíte během naší otevírací doby od úterý do soboty, zvolíte si některou z plánovaných akcí či si přijdete jen tak posedět a odpočinout, protože my jsme Cirgus – sociální projekt, místo pro vás.

Další informace na www.cirgus.info.

Markéta Kovaříková

První ročník POSÁZAVSKÉHO 1/2 MARATONU se blíží

Zábavu pro celou rodinu nabídne první ročník Posázavského ½ maratonu, který se uskuteční 8. května v Sázavě. Náročnější trať v kopcovitém terénu prověří závodníky i „neběžce“. Ti první ji budou muset zvládnout v limitu do 4 hodin, ti druzí ji mohou projít jako turistický pochod. Organizátorem běhu je Sázavský běžecký spolek a podrobné informace jsou na http://posazavskypulmaraton.cz/.

Zázemí závodu (start/cíl) je v areálu Sázavský ostrov, který je ideálním místem pro výlet s celou rodinou. Prezence a výdej startovních čísel začne v 8 hodin, start závodu je v 9:45. Pro náročnější profil trati a také proto, že její délka lehce převyšuje standardní délku půlmaratonu, pořadatelé zvolili pohodový limit 4 hodiny.

Po výběhu ze Sázavy se běží v krásné okolní krajině, převážně po lesních a polních cestách. Trať má kopcovitý profil a v některých místech je technicky náročnější, takže určitě prověří všechny závodníky. Je to tedy pravý opak městských běhů, ovšem se vším zázemím, jak jsou závodníci zvyklí. Bude pro ně připravena úschovna zavazadel, občerstvení na trati i v cíli, WC a sprchy.

Elektronická registrace je již spuštěna na stránkách závodu. Základní startovné zaplacené minimálně tři týdny předem je 300 Kč, pozdější platba nebo platba na místě je 400 Kč. Počet závodníků je omezen, proto pořadatelé doporučují včasnou registraci.

Pro každého úspěšného závodníka bude v cíli kromě nealko nápoje či piva a jídla připravena pamětní medaile s logem závodu. Vyhlašovat se budou vždy tři nejrychlejší v těchto kategoriích: muži celkově, muži 50+, ženy celkově, ženy 40+, nejlepší Sázavák a Sázavačka. Vítězové získají poukazy na nákup sportovního zboží, ostatní na stupních vítězů dostanou hodnotné ceny od sponzorů.

„Neběžci“ si budou moci trať projít nezávodně jako turistický pochod. Pro jeho účastníky bude připraveno občerstvení a upomínkový předmět. Podrobnosti jsou na webu Posázavského 1/2 maratonu.

Pojďte se tedy poprat se sázavskými kopci a dalšími překážkami, odměnou za vaše úsilí vám bude krásný sportovní zážitek uprostřed přírody.

Richard Strouhal

Cyklistický seriál NOVA CUP se pojede i kolem Sázavy

Cyklistický seriál horských kol NOVA CUP, který navazuje na loňský seriál Bike Cup, nabídne v letošním roce sedm závodů. Šest z nich jsou maratony a jeden exhibiční závod Gočárovy schody. Třetí závod, který se uskuteční 17. června v Sázavě, zavede jezdce na tři zajímavé tratě různých délek derouci se stráněmi kolem stejnojmenné řeky. Trasy budou prošpikovány několika brody přes sázavské přítoky i pěšinkami a lesními cestami, jež ve svých vrcholcích nabídnou nádherné výhledy do krajiny.

Pořadatelé seriálu horských kol NOVA CUP si i letos dají záležet, aby uspokojili nejnáročnější cyklisty všech věkových a výkonnostních kategorií. Závody budou rozděleny podle náročnosti a délky tras tak, aby si každý závodník přišel na své. Kromě špičkového zázemí a propracovaného soutěžního systému se cyklisté budou moci spolehnout i na ostatní související služby jako občerstvení nebo bohatý doprovodný program, který pamatuje i na děti.

„Rozhodně se více zaměříme na propagaci seriálu, závodů a pozdvihneme jejich úroveň na základě nasbíraných zkušeností z minulého ročníku tak, aby se nám podařilo letošní účast zdvojnásobit. Je našim cílem oslovit českou veřejnost, která cyklistikou doslova žije a má jedny z nejkvalitnějších podmínek pro sportování na kole, ale i zážitky s tím spojené. Chceme propagovat cyklistiku jako jeden z mála sportů s obrovským potenciálem pro zkvalitnění života lidí,“ uvedl ředitel seriálu Jiří Ženíšek.

Jak nový název seriálu napovídá, mediálně jej podpoří televize Nova, díky níž se zájemci budou moci zúčastnit v každé vypsané lokalitě Nova jízdy. Ta nabídne adekvátní a příjemnou trasu pro rodiny s dětmi.

NOVA CUP je také nově propojen s Nadací Nova, která pomáhá dětem a mládeži do 18 let v oblasti zdraví, vzdělání, domova a humanitární pomoci, a které půjde část startovného. „Sportovci vynikají sportovním duchem, v kterém se skrývá nejen odvaha bojovat, jít na kraj sil, ale také pomoc druhému. Jsme rádi, že se organizátoři rozhodli pomoct dětem. Nadace Nova tak po celý seriál bude moci pomáhat vícero žadatelům,“ uvedla ředitelka korporátní komunikace televize Nova Anna Suchá.

NOVA CUP odstartuje seriál závodů 30. dubna v Hradci Králové, kde budou připraveny celkem tři trasy. Velkým lákadlem pro účastníky bude start z historického centra města, odkud se pojede do královéhradeckých lesů. Cíl bude situován u významné sportovní dominanty – Všesportovního stadionu.

Druhý závod NOVA CUPU se uskuteční 14. května ve Stolových horách. Trasy závodu povedou malebnými lesními cestami kolem pískovcových skal a smrkových lesů chráněnou krajinnou oblastí Broumovsko. Odvážnější jezdci se podívají až do Parku Narodoveho Gór Stolowych v Polsku.

Třetí závod NOVA CUPU, jež se uskuteční 17. června v Sázavě, nabídne také tři zajímavé tratě různých délek, které se derou po stráních u řeky Sázavy. Trasy jsou prošpikovány několika brody přes sázavské přítoky, pěšinky a lesní cesty, jež ve svých vrcholcích nabídnou nádherný výhled po krajině.

Jako čtvrtý závod seriálu přijde na řadu cyklistům známé cyklokrosové město Tábor, které účastníky přivítá 8. července v Areálu Komora, kde se také odehraje v listopadu tohoto roku mistrovství Evropy v cyklokrosu. Tábor nabídne dvě zajímavé tratě.

Ke konci prázdnin přijdou na řadu známé lokality z loňského roku, jako jsou Harrachov, Mikulov nebo exhibiční závod Gočárovy schody v Hradci Králové. Závod v Harrachově je naplánovaný na 26. srpna a ponese se stejně jako loni ve znamení extrémní trasy dlouhé 160 kilometrů s převýšením přes 5 000 metrů. Na výběr budou i méně náročné trasy, které povedou po netradičních stezkách Krkonoš.

Poslední maratonský podnik, jenž se bude započítávat do celkových výsledků seriálu NOVA CUP, přivítá závodníky 16. září v Mikulově. Z mikulovského náměstí se cyklisté vydají na nedaleké kopce a do vinic. Vyvrcholením seriálu bude na svátého Václava 28. září v Hradci Králové třetí ročník Gočárových schodů, kde se tradičně představí česká elita horských kol. Exhibiční závod není vypsán jen pro profesionály, ale bude si jej moci vyzkoušet i široká sportovní veřejnost.

Více o seriálu na www.novacup.cz.

db

Seznam partnerů Místní akční skupiny Posázaví a jejich kontaktní údaje k 1. 3. 2017

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Adriana Bursová	Týnec nad Sázavou, 257 41, K Náklí 94	Adriana Bursová	kultura a památky
Ing. Alois Maceška	Votice, Kaplířovo náměstí 17, 259 01	Ing. Alois Maceška	zemědělství
Ing. Lucie Onderčaninová	Chrást nad Sázavou 199, Týnec nad Sázavou, 257 41	Ing. Lucie Onderčaninová	služby
Mgr. Veronika van der Ent	Neveklov, Na Leškově 238, 257 56	Mgr. Veronika van der Ent	vzdělávání
Nestátní neziskové organizace			
CESTY SKLA, o.p.s.	Sázava, Na Kácku 218, 285 06	MgA. Martina Kulhavá	sklářské řemeslo, vzdělávání
Historický klub z.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Zuzana Němcová	historie, kultura a památky
Lidem blíž z.s.	Řehovice 21, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	děti, rodina, sociální oblast
Mateřské centrum Hvězdička, z.s.	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
MC Kulíšek	Bystřice, Ješutovo náměstí 115, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Náplava Sázavy, spolek	Kamenný Újezdec 30, Kamenný Přívoz, 252 82	Věra Weinerová	kultura a památky
Nevenia z.s.	Neveklov, Náměstí Jana Heřmana 80, 257 56	Mgr. Andrea Pitelková	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Ochrana fauny ČR o.p.s.	Hrachov 13, Svatý Jan, 262 56	Pavel Křížek	ekologie, děti, ochrana přírody
Rodinné centrum PUTTI, z.s.	Sázava, Uhlířskojanovická 17, 285 06	Veronika Vieweghová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
RUAH o.p.s.	Benešov, Tyršova 2061, 256 01	Mgr. Marta Vacková	sociální oblast
Rytmus Benešov, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavel Goby	sociální oblast
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	Roman Lutz	církev
Sbor Jednoty bratrské v Týnci nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Benešovská 527, 257 41	Mgr. Stanislav Škvor	církev, mládež, kultura
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, okres Benešov	Benešov, Nová Pražská 1903, 256 01	Dana Vilímková	hasiči, sport
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	kultura a památky
Sdružení rodičů při Gymnáziu Benešov z.s.	Benešov, Husova 470, 256 01	Ing. Vladimír Babka	děti a mládež, vzdělávání
Sdružení SPORT, z.s.	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
Spolek Mateřské centrum Motýlek, Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	Ing. Kateřina Pikousová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
SPOLEK POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	Šárka Šarfová	kultura a památky
Statek Vlčkovice, o.p.s.	Vlčkovice 1, Neustupov, 257 03	Jan Počepický	sociální oblast
TSK SALTA Benešov	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti, sport
ZÁŠKOLÁK, z.s.	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jíšová	děti a mládež, vzdělávání
ZO ČSOP Vlašim	Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01	Mgr. Kateřina Červenková	ochrana přírody
Život v Hradci a okolí - spolek	Hradec 1, Stříbrná Skalice, 281 63	Ing. Evžen Zeman, CSc.	kultura a památky
Podnikatelé			
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Biolek	cestovní ruch
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Jiří Stibůrek	cestovní ruch
Hotel Všetice s.r.o.	Všetice 6, Netvořice, 257 44	Vladimír Malák	cestovní ruch, zemědělství
Jaroslav Pelíšek	Krňany 11, Netvořice, 257 44	Jaroslav Pelíšek	kultura, cestovní ruch
Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
Miroslav Němec	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch
Miloslav Perníček	Heroutice 1, Neveklov, 257 56	Miloslav Perníček	cestovní ruch, zemědělství
Petr Hroš	Benešov, Ladova 1199, 256 01	Petr Hroš	cestovní ruch
Obce a města			
Obec Hradištko	Hradištko, Chovatelů 500, 252 09	Ing. Ladislav Vondrášek	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz 285, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Monika Pechačová	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	František Vrkoslav	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Josef Červ	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Mgr. Helena Kaňková	veřejná správa
Město Bystřice	Bystřice, Dr. E. Beneše 25, 256 01	Mgr. Daniel Štěpánek	veřejná správa
Město Jílové u Prahy	Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Jiří Zápal	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Ing. Michal Hašek	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Náměstí Voskovce a Wericha 356, 285 06	Petr Šibrava	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Ing. Bedřich Pešan	veřejná správa
Město Votice	Votice, Komenského 700, 259 17	Mgr. Jana Špačková	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Voticko	Votice, Komenského náměstí 700, 259 17	Ing. Lucie Krubnerová	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Lesy České republiky, s.p.	Benešov, Želetinka 12, 256 01	Ing. Petr Kjučukov	lesy
Školy			
Gymnázium Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Roman Hronek	vzdělávání

DRŽ RYTMUS
S ČISTOU ŘEKOU SÁZAVOU
7.–9. dubna 2017

ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA®

foto Olga Špátová

Již po dvanácté spustí společnost Posázaví o.p.s. projekt Čistá řeka Sázava. Jedná se o jarní úklid řeky Sázavy a jejího okolí. Dobrovolníci sbírají vše, co do řeky a její blízkosti nepatří. Společně se snažíme měnit myšlení lidí, podnítit v nich zájem o místa, kde žijí, motivovat je k ohleduplnému chování k přírodě a vychovávat tak další generace.

Přidáš se i ty?

- jako dobrovolník při úklidu
- poskytnutím materiální pomoci
- finančním příspěvkem na číslo sbírkového účtu: **1249-326666339/0800**
- inspiruj se a **ZAJÍMEJ SE O MÍSTA, KDE ŽIJEŠ!**

Přihlaš se on-line na www.cistarekasazava.cz

Informace: **Denisa Cibulková**, tel.: 608 702 061
e-mail: cibulkova@posazavi.com

POSÁZAVÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Zpravodaj Posázaví > **Číslo 1 – Ročník 2017** < Za informace uvedené v článcích jsou odpovědní jejich autoři. Fotografie jsou z archivu Posázaví o.p.s. a od dopisovatelů. Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • kancelář Masarykovo náměstí 1, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**